

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

DEMINUTIVA V SOUČASNÉ FRANCOUZŠTINĚ

Autor práce: Magdaléna Dušková

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

2023

Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích

11. dubna 2023

.....

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat vedoucímu této bakalářské práce doc. PhDr. Ondřeji Peškovi, Ph.D. za jeho ochotu, čas a cenné rady, které vedly k úspěšnému dokončení této práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině a kamarádům, kteří mě podporovali po celou dobu studia

ANOTACE

Tématem této bakalářské práce jsou deminutiva v současné francouzštině. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy, jako je slovo, slovotvorné procesy, derivace, kompozice, zkracování a krácení slov a především deminutivum. Dále je podán přehled francouzských a českých deminutivních sufixů.

Praktická část je rozdělena na tři hlavní části. Část první obsahuje frekvenci deminutiv v českém a francouzském jazyce, část druhá deset nejužívanějších deminutiv v obou těchto jazycích a část třetí francouzské ekvivalenty českých sekundárních deminutiv. Všechny tři části jsou založeny na datech z korpusů InterCorp v15 – Czech a InterCorp v15 – French.

Klíčová slova: slovotvorba; derivace; sufix; deminutivum; InterCorp

ANNOTATION

The topic of this bachelor thesis is diminutives in contemporary French. The thesis is divided into a theoretical and practical part.

In the theoretical part, basic concepts such as word, word-formation processes, derivation, composition, word abbreviation and shortening, and especially diminutives are explained. An overview of French and Czech diminutive suffixes is also provided.

The practical part is divided into three main sections. The first section contains the frequency of diminutives in Czech and French languages, the second section presents the ten most commonly used diminutives in both languages, and the third section presents French equivalents of Czech secondary diminutives. All three sections are based on data from the InterCorp v15 - Czech and InterCorp v15 - French.

Keywords: word formation; derivation; suffix; diminutive; InterCorp

OBSAH

Úvod.....	9
1. Slovo	10
2. Slovo tvorné procesy	11
2.1. Derivace	12
2.1.1. Sufixace	12
2.1.2. Prexiface	14
2.1.3. Parasyntetická derivace.....	15
2.1.4. Nepravá derivace	16
2.1.5. Regresivní derivace.....	16
2.2. Kompozice	17
2.2.1. Učená kompozice (la composition savante)	18
2.2.2. Lidová kompozice (la composition populaire)	18
2.3. Zkracování a krácení slov (l'abréviation et la siglaison)	19
2.3.1. Krácení slov (l'abréviation)	19
2.3.2. Zkratková slov (siglaison)	20
3. Deminutivum	21
3.1. Funkce deminutiv	22
3.1.1. Funkce zdrobňovací	22
3.1.2. Funkce emotivizační	23
3.1.3. Funkce pojmenovací	23
3.1.4. Funkce kombinovaná	23
3.1.5. Pragmatické charakteristiky deminutiv	24
3.2. Významové stupně deminutivnosti.....	25
3.3. Tvorba deminutiv	26
3.3.1. Syntetická tvorba deminutiv	26

3.3.2. Analytická tvorba deminutiv	27
3.4. České deminutivní sufixy	28
3.4.1. Suffixy deminutivních maskulin	28
3.4.2. Suffixy deminutivních feminin	29
3.4.3. Suffixy deminutivních neuter	30
3.5. Francouzské deminutivní sufixy	30
4. Kontrastivní analýza v korpusu InterCorp	32
4.1. Co je to InterCorp	32
4.2. Frekvence deminutiv v češtině a francouzštině	33
4.2.1. Frekvence deminutiv v češtině	34
4.2.2. Frekvence deminutiv ve francouzštině	40
4.3. Nejfrekventovanější česká a francouzská deminutiva	43
4.3.1. Nejfrekventovanější česká deminutiva	44
4.3.2. Nejfrekventovanější francouzská deminutiva	45
4.4. Francouzské ekvivalenty českých deminutiv druhého stupně	47
4.4.1. Sufix -eček	47
4.4.2. Sufix -íček	48
4.4.3. Sufix -áček	48
4.4.4. Sufix -ánek	48
4.4.5. Sufix -ínek	49
4.4.6 Sufix -oušek	49
4.4.7. Sufix -ička	49
4.4.8. Sufix -ečka	50
4.4.9. Sufix -enka	50
4.4.10. Sufix -inka	51
4.4.11. Sufix -ynka	51
4.4.12. Sufix -unka	51

4.4.13. Sufix -íčko.....	52
4.4.14. Sufix -ičko.....	52
4.4.15. Sufix -ečko	52
4.4.16. Sufix -éčko	53
4.4.17. Sufix -énko.....	53
4.4.18. Závěr této korpusové analýzy	53
Závěr	55
Resumé.....	56
Použitá literatura	57
Seznam příloh	59
Přílohy.....	60

Úvod

Deminutiva jsou slova, která slouží ke zmenšování nebo zjemňování významu jiných slov. Tento jev lze najít ve většině jazyků světa, včetně francouzštiny. V současné francouzštině jsou deminutiva poměrně běžná a používají se často v běžné komunikaci. Jejich znalost nám pomáhá lépe pochopit běžný jazyk, proto jsem se rozhodla zabývat se jejich tvorbou a funkcemi v této bakalářské práci.

Cílem této práce je provést podrobný a systematický výzkum v oblasti deminutiv a zjistit, jak se tento slovotvorný proces projevuje v moderní francouzštině v porovnání s češtinou. K tomuto výzkumu budu používat korpusy InterCorp v15 – Czech a InterCorp v15 – French.

V teoretické části nejprve představím pojem slovo a jak může být chápáno. Dále vymezím pojem slovotvorba a představím její druhy. V užším pojetí představím kompozici a zkracování a krácení slov. Pro tvorbu deminutiv je ale nejdůležitějším slovotvorným procesem derivace, proto se jí budu věnovat nejpodrobněji. Specifikuji a rozvedu i termíny s derivací spojené, jako je prefixace, sufixace, parasyntetická, nepravá a regresivní derivace.

Dále se budu věnovat pojmu deminutivum, popíši jeho funkce a pragmatické charakteristiky, významové stupně a možnosti tvorby deminutiv. Následně představím české a francouzské deminutivní sufixy. Věnovat se budu značně i českým deminutivům, neboť s nimi budu pracovat v praktické části.

V praktické části této práce se zaměřím na aplikaci teoretických poznatků na konkrétní data. Nejprve zmíním cíle mého výzkumu a definuji korpus InterCorp, se kterým budu následně pracovat. Poté budu porovnávat výskyt deminutiv v obou jazycích. Dále vypíši deset nejčastějších deminutiv v obou jazycích a pokusím se nalézt francouzské ekvivalenty českých sekundárních deminutiv.

Tuto práci považuji za přínosnou pro rozšíření znalostí v oblasti slovotvorby a pro lepší porozumění rozdílům a podobnostem v použití deminutiv v moderní francouzštině a češtině.

1. Slovo

Přestože se pojem „slovo“ zdá být naprosto jasný a každý člověk si ho umí představit, jeho definice může být mnohem složitější. Dle Štíchy je „slovo považováno za centrální jednotku řeči a základní prostředek komunikace.“ Dále také uvádí, že „slovo lze definovat řadou souběžně platných charakteristik (z nichž mnohé z nich jsou potenciální, neplatí pro všechna slova):

- Slova jsou nositeli významu – vyjadřují hodnotu nocionální, tvaroslovnou, slovotvornou, slovnědruhovou, syntaktickou.
- Forma a význam slova tvoří celek.
- Slova jsou tvořena závazným sledem asémantických jednotek první artikulace (hlásek/písmen), výjimečně figurou jednou (některé primární předložky a spojky, částice a citoslovce). Tyto figury slouží také k odlišení slov formálně blízkých (*les : lem : lom*). Pravidelné změny provázející zvukovou realizaci slova mohou tuto distinktivní roli hlásek zastřít (např. neutralizace znělosti v konci slova: *led : let* [let]).
- Slovo je zvukově/graficky samostatně, vydělitelné/oddělené od ostatních slov výpovědní linie. V mluvené formě je vydělitelnost relativní, slouží k ní spíše významová celistvost, částečně hlavní přízvuk na první slabice, pauzy jsou relativní povahy. Přízvuk neplatí pro příklonky (*lekl jsem se, líbí se mi*). V grafické formě mohou hranice kolísat, např. u variantního psaní adverbialních určení (*v celku : v celku*) nebo některých citoslovců (*můj ty bože : můj ty bože*).
- Ohebná slova jsou utvářena tvaroslovně (*kuř-e, kuř-et-e*).
- Slova utvořená (motivovaná/fundovaná) mají více či méně zřejmou slovotvornou strukturu (*probír-at -> probír-ka*).
- Slova jsou ve výpovědi do jisté míry přemístitelná – v závislosti na aktuálním členění a prozodických vlastnostech výpovědi (*Pavel se u nás dnes zastaví. : Pavel se dnes u nás zastaví. : Pavel se dnes zastaví u nás. : Dnes se u nás zastaví Pavel*).
- Slova jsou ve výpovědi nahraditelná slovy jinými, s nimiž jsou v paradigmatických vztazích (*Na dvorku byla kuřata s kvočnou / byly slepice / byla drůbež. Na chodníku byly kaluže/louže. Bolelo ji koleno. / Bolela ji noha*).

- Slova jsou reprodukována, reprodukovatelná, ustálená.“¹

Polguère ve své knize *Lexicologie et sémantique lexicale* termín „slovo“ odmítá, neboť tvrdí, že je nejednoznačné. Toto tvrzení dokládá na příkladech dvouslovné odpovědi (*Sûrement pas!*) či různých formách jednoho slova (*suis, es, est, sommes*). Podle autora se dá zjednodušeně říci, že v prvním případě (dvouslovná odpověď) se slovo používá pro označení jazykových forem, které jsou v psaném projevu odděleny mezerami nebo interpunkčními znaménky. V druhém příkladu (více forem stejného slova) se výslovně uvádí, že slovo je něco „abstraktnějšího“, obecnějšího než jazyková forma. Stejný problém je například s lexikální jednotkou „*parce que*“. Tento pojem je napsán dvěma slovy (stejně jako první příklad), ale může být považován za jedno slovo, neboť do angličtiny se překládá jednoslovným „*because*“ či do češtiny „*protože*“.

To vše ukazuje, že termín *slovo* se používá k označení dvou různých pojmů souvisejících s jazykem. Bohužel mnoho lingvistických textů udržuje zmatek tím, že tento termín používá bez rozdílu v jednom nebo druhém významu. Kromě toho může *slovo* znamenat mnoho dalších věcí, ať už v běžném jazyce, nebo jako odborný termín: zajímavou myšlenku nebo poznámku (*Je vais te rapporter un bon mot qu'il nous a sorti hier*), krátkou písemnou zprávu (*Il a glissé un mot sous la porte de Germaine*) nebo sled základních informací (*En informatique, un octe test un mot de huit bits*). Aby se autor vyhnul nejasnostem, pojem slovo nahrazuje pojmy „*mot-forme*“ a „*lexème*“, kde každý z těchto pojmů odpovídá jednomu z výše uvedených příkladů.²

Filipec a Čermák zmiňují podobný přístup k neuznávání termínu „slovo“ jako hodné lingvistického popisu. Autoři tvrdí, že deskriptivistický a distribuionalistický přístup k jazyku tento pojem také odmítal a pouze se o něm zmiňoval.³

2. Slovo tvorné procesy

Velkou část francouzských slov tvoří tzv. slova dědičná (*mots héréditaires*). To jsou slova, která francouzština „zdedila“ z jiných, starších jazyků, konkrétně z latiny,

---

¹ ŠTÍCHA, František a kol. *Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov*. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 35-36

² POLGUÈRE, Alain. *Lexicologie et sémantique lexicale*. Canada: Les presses de l'Université de Montréal, 2003. ISBN 2-7606-1860-9. str. 42-43

³ FILIPEC, Josef a František ČERMÁK. *Česká lexikologie*. Praha: Academia, 1985. ISBN neexistuje. Str. 30-31

franštiny a galštiny. Další nemalou část své slovní zásoby francouzština získala pomocí výpůjček (*emprunts*) z jiných starších i moderních jazyků během celé své historie.

Ostatní slova si ale francouzština musela vytvořit pomocí slovotvorných procesů. Tyto procesy se nazývají kompozice, derivace a zkracování a krácení slov.⁴ Všechny tři výše zmíněné procesy mají svá pravidla a důležité termíny. Budu de jim tedy více věnovat v následujících kapitolách. Pro tvorbu deminutiv je důležitá především derivace, proto je kapitola o ní nejobsáhlejší.

2.1. Derivace

Derivace neboli odvozování je slovotvorný proces, který vzniká přidáním jednoho či více afixů ke kořeni slova. Existují dva druhy afixů – prefixy a sufixy. Prefixy se vždy nachází před kořenem slova, zatímco sufixy jsou připojené až za kořenem. Kořen je část slova, která zůstane po odebrání všech afixů, nese základní význam slova a není možné ho členit na menší významové jednotky.⁵

Slovo vytvořené pomocí derivace se nazývá derivát a skládá se z kořene slova, prefixu (*dé-faire*), sufixu (*passiv-ité*) nebo kombinace jednoho či více prefixů a sufixů (*anti-constitutionn-elle-ment*).⁶

Deriváty je ve francouzštině možné vytvořit i od slov cizího původu (lat. *celer* -> *célérité*, *accéler*, *décélére*, *accélération*), zkratk (RMI -> *éremiste*) či dokonce celých syntaktických konstrukcí (*Moyen Âge* -> *moyenâgeux*).⁷

2.1.1. Suffixace

Suffixace je druh derivace, u kterého ke přítomný sufix, který vždy navazuje na kořen slova. Suffixy mají několik funkcí, a to funkci sémantickou, gramatickou a kategorizační.

---

⁴ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 103-104

⁵ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.53

⁶ Tamtéž, str. 53-54

⁷ Tamtéž, str. 54

Sémantická funkce se u sufixů projevuje změnou významu derivátu. Některé sufixy ale význam plně nezmění, pouze ho modifikují.⁸

Gramatická funkce se projevuje změnou gramatické kategorie základu slova po přidání sufixu, například sufix *-eur* přidaný ke slovesu či přídavnému jménu vytvoří jméno podstatné (*courir* -> *coureur*), sufix *-is* přidaný k přídavnému jménu může vytvořit sloveso (*fertile* -> *fertiliser*, kde *-is* je daný sufix a *-er* je koncovka), či sufix *-eux*, který po přidání ke slovesu či podstatnému jménu vytvoří jméno přídavné (*courage* -> *courageux*).⁹

Existují ovšem i sufixy, které gramatickou funkci základu slova nemění, a naopak jí ponechávají beze změny. Tento případ nastává u sufixů deminutivních, pejorativních a hromadných. Suffix může také významně omezit význam báze, ke které je přidán, například u slova *soutenir*, které je velmi variabilní a dá se použít v mnoha kontextech a významech. Po přidání sufixu *-eur* ale vznikne slovo *souteneur*, které už má význam konkrétní a dá se použít jen v určitém kontextu.¹⁰

Kategorizační funkce u sufixů se projevuje schopností indikace gramatického rodu derivátů, tudíž dle konkrétního sufixu můžeme určit rod daného derivátu. Například slova zakončená sufixy *-anse* (*surveillance*), *-ise* (*bêtise*) či *-tion* (*adoration*) jsou vždy ženského rodu, zatímco slova zakončená sufixy *-age* (*nettoyage*) nebo *-isme* (*journalisme*) jsou rodu mužského.¹¹

Mezi sufixy existují i různé sémantické vztahy, konkrétně synonymie, homonymie a polysémie.

V některých případech jsou sufixy synonymní a zaměnitelné, například u slov *ventée* a *venteuse*, která obě znamenají větrný, vystavený větru. Většina synonymních sufixů je ale nezaměnitelná, například u slov *réparation* a *lavage*. V této formě obě slova dávají smysl, kdybychom ale sufixy prohodili na *réparage* a *lavation*, slova význam ztrácejí.¹²

---

⁸ Tamtéž, str. 54

⁹ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 117

¹⁰ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.54-55

¹¹ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.55

¹² LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 134

Afixy stejného tvaru, které vytváří deriváty s odlišným významem se nazývají homonymní. Tento vztah je nejvíce zřetelný, pokud se sufixy váží na základy slov jiných gramatických kategorií, například sufix *-age*, který může ze slovesa vytvořit dějové podstatné jméno (*déparage*) či z podstatného jména hromadného může vytvořit podstatné jméno (*feuillage*). Některé homonymní sufixy se mohou vázat i na stejné základy slova, celé deriváty potom znějí stejně a liší se pouze významem. Příkladem je slovo *plumage*, které může znamenat škrábání peří, kde je základem sloveso *plumer* či opeření, kde je základem podstatné jméno *plume*.¹³

Mezi polysémické sufixy se řadí například sufixy deminutivní, sufix *-ette* vyjadřuje zdobnělinu povětšinou ženského rodu (*maisonnette*), či název pro malou věc nebo nástroj, který vychází ze slovesa (*sonnette*). Stejně jako u homonymních sufixů, i polysémní sufixy se mohou vázat na stejné základy slov, tudíž znějí stejně, ale význam mají mírně odlišný. U polysémie mezi těmito deriváty ale existuje určitý vztah, ať už se jedná o strom a jeho plod, povolání a výsledný produkt či obal a jeho obsah. Příkladem takového polysémního sufixu se stejným základem slova je například slovo *fraisier*, které může vyjadřovat jahodník (rostlinu, na které rostou jahody) či jahodový dort.¹⁴

Většina sufixů se váže k jedné nebo velmi vzácně ke dvěma gramatickým kategoriím základu slova. Například sufix *-ité* se pojí pouze s adjektivní bází, aby vytvořil podstatné jméno (*passif* -> *passivité*). Některé sufixy se ale mohou vázat s více různými základy slova, jako augmentativní sufix *-ard*, který se může pojít s bázemi substantivními, adjektivními či verbálními (*montagne* -> *montagnard*, *riche* -> *richard*, *vanter* -> *vantard*).¹⁵

2.1.2. Prexiface

Prexiface je druh derivace, při kterém je přítomný prefix, který vždy předchází kořeni slova. Narozdíl od sufixů, které ve většině případů pozmění gramatickou kategorii původní báze slova, prefixy mají tuto funkci opravdu jen velmi zřídka a gramatickou kategorii základu slova ponechávají stejnou. Pokud je tedy základem slova sloveso,

---

¹³ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 135

¹⁴ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 136

¹⁵ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.56

derivát bude také slovesem, pokud je základem slova přídavné jméno, derivát bude také přídavným jménem (*faire* -> *dé-faire*, *légal* -> *il-légal*).¹⁶

Přestože je změna gramatické kategorie u prefixace výjimečná, existují určité prefixy, které touto funkcí disponují. Prefix *anti-* dokáže vytvořit z podstatného jména jméno přídavné (*tabac* -> *campagne antitabac*, *poison* -> *centre antipoison*), ne ovšem v každém případě. Podobnou formací je prefix *anti-* s přídavným jménem odvozeném od podstatného jména (*sérum antivenimeux*, *non antivenin*), kde je základem slova přídavné jméno, které i po přidání prefixu *anti-* zůstává přídavným jménem. Podobný případ platí u prefixů *a-*, *dé-*, *é-* a *en-*, které mohou z přídavného či podstatného jména za určitých podmínek vytvořit sloveso. Slovesa na adjektivní bázi označují nabytí nebo ztrátu vlastnosti označenou přídavným jménem (*affaiblir* = *rendre faible*).¹⁷

Dalším rozdílem oproti sufixům je, že prefixy se mnohem častěji dokáží vázat na báze různých gramatických kategorií, zatímco sufixy se většinou váží pouze na bázi jedné, či zřídka dvou gramatických kategorií. Příkladem je prefix *de-*, který se může vázat jak na slovesné, tak na adjektivní báze (*ranger* -> *déranger*, *loyal* -> *déloyal*).¹⁸

Většina prefixů tedy nedisponuje gramatickou funkcí, jejich funkce je exkluzivně sémantická, neboť prefixy se používají ke změně či modifikaci významu základu slova.¹⁹ Příkladem jsou prefixy *dé-* a *in-*, které se používají pro vytvoření opaku základu slova (*obéir* -> *désobéir*, *juste* -> *injuste*) nebo prefix *re-*, který vyjadřuje opakování (*dire* -> *redire*).²⁰

2.1.3. Parasyntetická derivace

Parasyntetická derivace je druh derivace, při kterém se k základu slova připojuje prefix i sufix. U těchto derivátů není možné odebrat pouze prefix nebo pouze sufix, neboť tím vzniká slovo neověřené, které neodpovídá gramatickým pravidlům jazyka.²¹

---

¹⁶ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.60

¹⁷ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 119

¹⁸ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.60

¹⁹ Tamtéž, str. 61

²⁰ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 117

²¹ Tamtéž, str. 118-119

Existují dva způsoby tvorby parasyntetické derivace. První z nich obsahuje tři etapy – nejprve máme samostatnou bázi (*rage*), poté se k ní přidá sufix (*rager*) a následně i prefix (*enrager*). Při druhém způsobu máme etapy pouze dvě, a to samostatnou bázi (*bourgeois*), ke které se sufix i prefix přidají současně (*embourgeoiser*).²²

Pomocí parasyntetické derivace je možné vytvořit z podstatných a přídavných jmen slovesa (*poussière* -> *dépoussiérer*, *faible* -> *affaiblir*), či ze sloves a podstatných jmen vytvořit jména přídavná (*alcool* -> *antialcoolique*, *manquer* -> *immanquable*).²³

2.1.4. Nepravá derivace

Nepravá derivace spočívá ve změně gramatické kategorie bez změny formy slova.

Změnu gramatické kategorie doprovází i změna významu daného derivátu.

V sémantické rovině se tedy nepravá derivace od sufixace a prefixace zásadně neliší, neboť díky ní je možné vytvořit stejné slovní konstrukce s odlišným významem.²⁴

Nepravá derivace se týká všech gramatických kategorií, ale nejčastěji se vztahuje na vytvoření podstatných jmen ze jmen přídavných (*le vrai*), zájmen (*le moi*), sloves (*le boire*), předložek (*les avants*), příslovcí (*le bien*) a spojek (*des mais*). Nepravou derivací se také často tvoří přídavná jména, a to ze jmen podstatných (*les yeux marrons*) a příslovcí (*un homme bien*). Další častou gramatickou kategorií vytvořenou nepravou derivací jsou příslovce, a to z přídavných jmen (*parler fort*), předložek (*je suis pour*) nebo vlastních jmen (*rouler Peugeot*).²⁵

2.1.5. Regresivní derivace

Regresivní derivace se na rozdíl od sufixace tvoří odebráním sufixu.²⁶ Ve francouzském jazyce byla velká část podstatných jmen vytvořena právě pomocí regresivní derivace

---

²² NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.63-64

²³ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.64

²⁴ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.68

²⁵ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.69

²⁶ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 103

(*accorder* -> *accord*, *visiter* -> *visite*). Tento typ derivace často odstraňuje nominální sufixy (*diplomatie* -> *diplomate*) nebo koncové němé *e* (*médecine* -> *médecin*).²⁷

2.2. Kompozice

Kompozice je slovtvorný proces, který může být definován jako složení dvou a více bází.²⁸ Většina francouzských kompozit jsou podstatná jména. Výjimku tvoří některá slovesa a přídavná jména, která jsou považována za starobylá (*bouleverser* – *bouler*, *verser*, *tournebouler* – *tourner*, *bouler*, *gris bleu*, *mi-poisson*)²⁹ či některé složeniny adjektivní a verbální, vzácně složeniny adverbialní, předložkové, spojkové, a zájmenné.³⁰

Aby slovo mohlo být klasifikováno jako kompozitum, musí splňovat následující kritéria. Nejpodstatnějšími jsou kritérium neoddělitelnosti (není možné pozměnit pořadí slov v lokuci – *pomme de terre*, ne *de terre pomme*), kritérium komutace, existence sufixálního derivátu (složenina *tiers-monde*, od které vznikly deriváty *tiers-mondiste*, *tiers-mondisme* a *tiers-mondisation*) a nemožnost nahradit kompozitum synonymem či antonymem (*mal hébergé* není synonymem *mal logé*). Pouze ortografická kritéria jsou ve francouzštině často nedostatečná.³¹

Některé zdroje uvádí pojem prefixace i u kompozice. Podle Lehmann a Martin-Berthet některé báze vystupují u kompozit jako prexify, konkrétně autonomní prefixy. Jsou to primárně předložky (*après* -> *après-midi*, *avant* -> *avant-guerre*), příslovce (*bien* -> *bienfait*, *non* -> *non-retour*) a předložky v příslovečném určení (*enterovir*, *sous-alimenté*).³²

Kompozitum může být původu učeného, smíšeného nebo výhradně francouzského.³³

---

²⁷ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.69-70

²⁸ MORTUREUX, Marie-Françoise. *La lexicologie entre langue et discours*. 2e éd. revue et actualisée. Paris: Armand Colin, 2008. ISBN 978-2-200-35139-7, str. 53

²⁹ MORTUREUX, Marie-Françoise. *La lexicologie entre langue et discours*. 2e éd. revue et actualisée. Paris: Armand Colin, 2008. ISBN 978-2-200-35139-7, str. 53

³⁰ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 175-180

³¹ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.72

³² LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 115

³³ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.74

2.2.1. Učená kompozice (*la composition savante*)

Narozdíl od jiných jazyků, ve kterých se nové vědecké a technické termíny tvoří především pomocí již existujících slov daného jazyka, francouzština preferuje kompozici pomocí výpůjčky z latiny a řečtiny. Takováto kompozice se nazývá kompozicí učenou (*la composition savante*). Učená kompozita jsou tvořena buďto spojením báze řeckého či latinského původu a báze slova francouzského (*hypersensible, hypotension*), nebo spojením báze latinského původu s bází původu řeckého.

Latinské prvky kompozit jsou méně četné než prvky řecké, a vyznačují se velmi často spojující samohláskou *i*, která se nachází mezi dvěma bázemi slov (*insecticide, viticole, fumivore*). Pro kompozita s bází řeckého původu je typická spojující samohláska *o* (*bibliophile, cosmonaute, cleptomane*).

Existují i takzvaná hybridní kompozita, která se tvoří spojením báze latinského původu se spojením báze řeckého původu. Příkladem je slovo *automobile*, kde první část slova „*auto*“ pochází z řeckého slova *autos* (sám, samostatně) a druhá část „*mobile*“ z latinského slova *mobilis* (pohyblivý).³⁴

2.2.2. Lidová kompozice (*la composition populaire*)

Lidová kompozice (*la composition populaire*) se tvoří spojením bází dvou francouzských slov, která jsou sama o sobě autonomní. Takto vytvořené kompozitum nabývá jiného smyslu, než původní báze.

Niklas-Salminen kompozita dělí na koordinační a subordinační a příklad udává na spojení dvou sloves. Koordinačním kompozitem je například *pousse-pousse*, ve kterém mají obě báze stejnou váhu, jedna není nadřazená druhé. Subordinačním je naopak například kompozitum *savoir-faire*, kde jedna z bází (*savoir*) je nadřazená bází druhé (*faire*).³⁵

Lidová kompozita mohou tvořit téměř všechny slovní druhy. Nejčastěji se složeniny tvoří pomocí podstatných jmen. Substantivní bázi lze spojit s jinou substantivní bází

---

³⁴ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.74

³⁵ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.75

(*porte-fenêtre*), ale i s adjektivní (*grand-mère*) a verbální bází (*pique-assiette*) či předložkou (*sans-papier*).³⁶

2.3. Zkracování a krácení slov (l'abréviation et la siglaison)

Dalším častým slovotvorným procesem ve francouzštině je zkracování a krácení slov. Důvodem je lidská potřeba krátit slova, která považujeme za příliš dlouhá. Dle Niklas-Salminena ponecháním pouze části slova, která je nezbytná pro porozumění, šetříme své artikulační nároky a paměťovou kapacitu.³⁷

2.3.1. Krácení slov (l'abréviation)

Krácení spočívá ve vyjádření slova, které si i po odebrání jednoho či více prvků zachová svůj původní význam. Tento proces může být uveden v různých podobách. Když se předmět, bytost nebo proces označuje spojením dvou nebo více lexikálních jednotek, mají uživatelé tendenci redukovat tento těžkopádný celek na nejcharakterističtější termín (*quotidien* namísto *journal quotidien*, *pull* namísto *pull-over*). Dalším příkladem jsou graficky nepřerušené lexikální jednotky považované za příliš dlouhé, které mají většinou alespoň tři slabiky (*métro* pro *métropolitain*, *prof* pro *professeur*). Poslední podobou krácení jsou zkratky užívané především v psaném jazyce, které redukují původní slovo na jedno či více písmen (*M* pro *Monsieur*, *Dr* pro *Docteur*).³⁸

Proces, při kterém se odebírají slabiky na konci slova, se nazývá apokopa. Je to nejvíce užívaný způsob krácení slov. Krácení zachovává první část slova. V některých případech se provádí po druhé nebo třetí slabice (*ciné* pro *cinéma*, *apéro* pro *apéritif*), po slabice končící na koncovku nebo na samohlásku *o* (*kilo* pro *kilogramme*, *stylo* pro *stylographe*). Občas je ale výsledkem tohoto procesu pouze jedna slabika (*fac* pro *faculté*, *bac* pro *baccalauréat*).³⁹

---

³⁶ LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. *Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie*. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8, str. 175-178

³⁷ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.79

³⁸ Tamtéž, str.79-80

³⁹ *Romanica Olomucensia*. 23. 2011. ISSN 1803-4136, str. 109

Aferéza je vynechávání hlásek, písmen nebo slabik na začátku slova. Tento typ redukce se často používá v mluveném jazyce nebo v některých písemných kontextech, kde představuje hovorové výrazy (*bus* pro *autobus*). Objevuje se také v dětském jazyce, slangu nebo ve zdobnělinách křestních jmen (*Toine* pro *Antoine*). Tento proces je vzácnější než apokopa.⁴⁰

2.3.2. Zkratková slov (siglaison)

Zkracování je slovotvorný proces, díky kterému ve francouzštině vznikají zkratky (les sigles) a akronyma (les acronymes).⁴¹

Zkratky jsou jednotky vytvořené spojením počátečních písmen slov. Vyjadřují názvy pro například správní, politické, odborové, státní a mezinárodní organizace. Dnes už má svoji zkratku ale téměř každá oblast činnosti (*RMI – Revenu minimum d'insertion*).⁴²

Zkratky se čtou pomocí hláskování (*SNCF, [esensef], Société nationale des chemins de fer français*). Existují i takzvané hybridní zkratky, které se tvoří kombinací písmen a číslic (*TF1 - Télévision française*).

Pokud se zkratky čtou pomocí slabikování, tj. tvořením slabik jako u běžného slova (*UNESCO, [ynesko], United Nations educational, scientific and cultural Organization*), mluvíme o akronymech.⁴³

Akronyma mohou být tvořena počátečními písmeny (*OVNI – Objet Volant Non Identifié*), počátečními slabikami (*DIPER – DIrection du PERsonel*) anebo kombinací počátečních písmen a slabik (*RIMA – Régiment d'Infanterie de MARine*). Některá akronyma jsou dnes brána jako běžná slova a píší se malými písmeny (*laser - light amplification by stimulated emission of radiation, radar - radio detection and ranging*).

V běžném jazyce se objevuje stále více derivátů tvořených od zkratk a akronym. Díky tomuto procesu vznikají nová slova (*SMIC – smicard, SIDA – sidéen*).⁴⁴

---

⁴⁰ *Romanica Olomucensia*. 23. 2011. ISSN 1803-4136, str. 110

⁴¹ *Romanica Olomucensia*. 23. 2011. ISSN 1803-4136, str. 106

⁴² NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6, str.83

⁴³ *Romanica Olomucensia*. 23. 2011. ISSN 1803-4136, str. 106

⁴⁴ *Romanica Olomucensia*. 23. 2011. ISSN 1803-4136, str. 107-108

3. Deminutivum

Podle Dębowiaka je deminutivum lexikální jednotka, útvar nebo morfém, který vyjadřuje drobnost, malost, proto se mu tedy říká zdobnělina. Dále ale zmiňuje, že vyjádření „malosti“ pokrývá pouze první polovinu definice, neboť zdobnělina má také tu vlastnost, že vyjadřuje různé emoce, které mluvčí k referentu cítí.

Afektivní nuance, které mohou být vyjádřeny zdobnělinou, nějak souvisejí s povahou samotného referentu a nemusí nutně záviset na jeho skutečných rozměrech. Tvoří široké spektrum, které začíná láskou a něhou a končí pohrdáním a nenávistí, i když existuje tendence přisuzovat zdobnělinám spíše pozitivní konotace.

Obecně platí, že hodnotící význam dané zdobněliny lze správně pochopit pouze v kontextu a s pomocí prozodických signálů, jako je intonace, nebo mimojazykových signálů, jako je mimika, gesta atd.⁴⁵

V praktické části této práce používám k analýze deminutiva francouzská i česká, proto se zmíním i o české morfologii.

Štícha deminutivní substantivum v českém jazyce definuje jako „derivát, jehož slovtvorný sufix obsahuje konsonant *-k-*, který je jádrem některé z četných sufixálních variant (*-ek*, *-ík*, *-eček*, *-k(a)*, *-ičk(a)*, *-k(o)*, *-ečk(o)* aj.) a má dvojí funkci – zdobňovací a emotivizační“⁴⁶ Dále tvrdí, že „deminutiva jsou v češtině nejdůležitější modifikační slovtvornou kategorií“ a že tento slovtvorný model je velmi častý v běžné komunikaci a plní různorodé funkce.⁴⁷

Deminutizovat se dají i domácká podstatná jména, tedy křestní a příbuzenská jména, která se užívají v důvěrném, převážně rodinném vztahu (*Bedřich* -> *Bedříšek*, *Anna* -> *Anička*, *táta* -> *taťulda*).⁴⁸

---

⁴⁵ DĘBOWIAK, Przemysław. La formation diminutive dans les langues romanes [online]. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014 [cit. 2023-03-15]. ISBN 978-3-653-04176-7. str. 16-18

⁴⁶ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 522-523

⁴⁷ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 523

⁴⁸ ŠMILAUER, Vladimír. Novočeské tvoření slov. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971. ISBN neexistuje. str. 89-90

Nejčastějším slovním druhem, který tvoří deminutiva, jsou substantiva. Zdrobněliny ale mohou tvořit i adjektiva (*tatínkův, mamičin, stromkový*)⁴⁹ či verba (*tlapat, hajinkat, spinkat*)⁵⁰.

Zdrobnělé formy jsou nejčastěji používány pro názvy konkrétních věcí a zvířat, méně pro názvy osob a zřídka pro názvy abstraktních pojmů. Odborné názvy nejsou obvykle zdrobňovány, pokud samotný termín není deminutivem (*bubínek, koválinka, třmínek*). Deminutiva se nejčastěji tvoří od substantiv mužského rodu, méně často od substantiv ženského rodu a nejméně často od substantiv rodu středního.⁵¹

3.1. Funkce deminutiv

Deminutiva mají několik funkcí. Štícha uvádí funkci základní (zdrobňovací), emotivizační, pojmenovací a kombinovanou.⁵²

3.1.1. Funkce zdrobňovací

Zdrobňovací funkce je kvantifikační funkce modifikující velikost směrem dolů od průměrné hodnoty. Objekty menší než průměrná nebo obvyklá hodnota objektů daného druhu označovaného základovým substantivem jsou pojmenovávány jako deminutivum (*lesík* je malý les, *městečko* je malé město atd.) V češtině deminutivum často vyjadřuje tuto „malost“ a zdrobňovací funkce je tudíž v českém jazyce u deminutiv primární funkcí. V jiných jazycích tomu tak ale nemusí být. Například v němčině má tuto funkci mnohem méně zdrobnělin a převládají funkce jiné.

Kromě zdrobňování hmotných objektů může být kvantifikačně zdrobňovací funkce deminutiv použita i pro zdrobňování abstraktních objektů, jako například pro vyjádření malého významu něčeho (*faktíček* ve smyslu málo významný fakt). S použitím tohoto typu deminutivizace je často spojena emotivizační funkce. Koncept "malosti"

---

⁴⁹ DOKULIL, Miloš, Karel HORÁLEK, Jiřina HŮRKOVÁ, Miloslava KNAPPOVÁ a Jan PETR. Mluvnice češtiny (1). Praha: Academia, 1986. ISBN neexistuje. str. 301

⁵⁰ ŠMILAUER, Vladimír. Novočeské tvoření slov. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971. ISBN neexistuje. str. 164

⁵¹ DOKULIL, Miloš, Karel HORÁLEK, Jiřina HŮRKOVÁ, Miloslava KNAPPOVÁ a Jan PETR. Mluvnice češtiny (1). Praha: Academia, 1986. ISBN neexistuje. str. 301

⁵² ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha: Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 524-528

abstraktního pojmu může být specifikován jako jeho "slabost" nebo "pomalost", což často vyvolává silné emoční reakce a vede k s nimi spojené stylizaci.⁵³

3.1.2. Funkce emotivizační

Funkce emotivizační je druhou nejdůležitější funkcí deminutiv. Deminutivní tvary neznačí pouze "malost", ale spíše vyjadřují citový vztah k označovanému objektu nebo jevu, buď kladný nebo záporný. Existují čtyři druhy této funkce: prostá citovost, mazlivost, ironizace a poetizace. Někdy není charakter emotivizační funkce hned zřejmý, a z kontextu nelze okamžitě vyčíst, o jaký druh této funkce se jedná.⁵⁴

3.1.3. Funkce pojmenovací

Další funkcí deminutiv je funkce pojmenovací. Tato funkce slouží k vytvoření nového pojmenování pro entitu, která dosud nemá vlastní název. Většinou se jedná o lexikální metafory (*banán* -> *banánek*, *rameno* -> *ramínko*). Deminutivní tvary se často používají v odborných termínech různých oblastí, zejména v terminologii zoologie a botaniky. Někdy se stává, že termín tvořený deminutivem označuje entitu, která je větší než ta, kterou označuje základní substantivum (*okounek*, *frézka*).

Pojmenovací funkci mají deminutiva i ve francouzštině: „*épaulette*“ má slovtvorný význam „*ramínko*“ (odvozeno od *épaule* = rameno), „*manchette*“ je slovtvorně „*rukávek*“ (z *manche* = rukáv).⁵⁵

3.1.4. Funkce kombinovaná

Poslední funkcí deminutiv je funkce kombinovaná, která spojuje kvantifikační zdrobňování a pojmenovávání samostatného druhu objektu (*lopata* – velká, na uhlí -> *lopátka* – malá, na smetí, *chlév* – velký, pro krávy -> *chlívek* – malý, pro prase, kozu).⁵⁶

---

⁵³ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 524-526

⁵⁴ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 526-527

⁵⁵ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 527

⁵⁶ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 527

3.1.5. Pragmatické charakteristiky deminutiv

S funkcemi deminutiv úzce souvisí i jejich pragmatické charakteristiky. Za základní význam deminutiv se považuje kvantifikace. Automaticky se totiž předpokládá vždy, když chybí kontext (ve slovnících) a je důležitá i jako základ pro další významové modifikace pragmatické. Některá deminutiva však nelze primárně chápat kvantitativně, např. příbuzenská terminologie (*mamička, tatíček, tetička*), deminutivní tvary od substantiv, která nelze kvantifikovat (*vzdoušek, teplíčko, polívčička*) nebo taková deminutiva, u nichž se kvantitativní pojetí nedá zcela vyloučit, ale významově jsou spíše ovlivněny kvalitativními hodnotami (*úředníček, doktůrek*).

Charakteristiku deminutiv ovlivňují tři hlavní faktory – význam odvozovacího základu, kontext a povaha komunikačního záměru.

Význam odvozovacího základu

Sémantická povaha báze je klíčovým faktorem, který ovlivňuje tvorbu významových protikladů v deminutivních tvarech. Významové změny jako meliorace, pejorace, zesílení nebo zeslabení jsou výsledkem modifikace a z velké části závisí na sémantické povaze základu. Například v případě čisté deminuce hraje roli, zda má základové slovo charakter konkrétního nebo abstraktního pojmu.

Kontext

Kontext ovlivňuje význam deminutivního slova jak prostřednictvím jeho okolních slov a frází, tedy jako kolokace, tak i díky širšímu sémantickému okolí. U kvantitativních deminutiv je typickým jevem kolokace s nejčastějšími atributy. Širší kontext může význam deminutiva modifikovat různými způsoby a může být deminutivem i spoluvytvářen (např. při řetězení deminutiv).

Deminutivum tedy nemusí sloužit pouze k vyjádření čisté deminuce (zmenšení, vyjádření menšího rozměru), ale i pro vyjádření přirovnání (*Mozart se přikrčil jako zajíček*) či kontrastu (*Vložil svou dlaničku do básnickovy tlapy*). Toto kontextové zapojení deminutiv se využívá například při výstavbě textu.

Deminutiva se často ale používají i v kontextu věcném, který popisuje malý objekt, na kterém je vše považováno za malé (dítě, zvíře, drobný neživý objekt). Při jejich popisu se deminutiva řetězí (*Toto batolátko nedovede ještě ani mluvit, sotva začíná pohybovat droboučkýma ručičkami v peřince, a už seká politika po jeho tělíčku*).

V literatuře se podobný kontext může vytvořit prostřednictvím autorovy představivosti, jako dodržování pravidel jeho fikčního světa. Deminutiva mohou být využita k trvalé charakterizaci literární postavy, přičemž význam těchto slov se neomezuje jen na čisté zmenšení (*U mne je všechno malinké. Potřebuji beránka*).

Komunikační záměr

Komunikační záměry některých typů mohou vést k použití deminutiv jako běžné součásti žádosti, prosby, omluvy, pochvaly, výtky, ale také při komunikaci s dětmi nebo zvířaty.⁵⁷

3.2. Významové stupně deminutivnosti

Významovou deminutivitu dělíme na tři úrovně, které se liší v míře zjemnění významu slova. Deminutiva prvního stupně jsou tvořena přímo odvozením z nedeminutivního základu (*strom -> strom-ek, slovo -> slův-ko*). Deminutiva druhého stupně jsou často odvozena z deminutiv prvního stupně a slouží k vyjádření ještě větší míry zjemnění významu (*strom-ek -> stromeč-ek, slův-ko -> slůveč-ko*). Z těchto tvarů se potom dají odvodit deminutiva třetího stupně, jejichž funkcí je vyjádření nejvyšší míry deminutivnosti (*stromeč-ek -> stromeč-íček*).⁵⁸

Deminutivní řady nejsou vždy úplné. Některá slova mají pouze deminutiva prvního (*zajíc -> zajíček, ucho -> ouško*) nebo druhého stupně (*voda -> vodička, kolo -> kolečko*), což vede k setření významového rozdílu mezi oběma stupni.⁵⁹ Vztah mezi deminutivními tvary primárního a sekundárního typu a jejich významovým stupněm je tedy částečně asymetrický. U slov v ženském a středním rodě se často vyskytuje situace, kdy složený deminutivní sufix sekundárních deminutiv plní funkci prvního stupně deminutivnosti. Příkladem jsou potenciální deminutiva prvního stupně *růžka* (růže) či *městko* (město), které se v současném jazyce nepoužívají a nahrazují je deminutiva druhého stupně (*růžička, městečko*).⁶⁰

---

⁵⁷ RUSÍNOVÁ, Zdenka. Pokušení struktury. Brno: Host, 2011. Studie osobností brněnské lingvistiky. ISBN 978-80-7294-434-7. str. 109-112

⁵⁸ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 524

⁵⁹ DOKULIL, Miloš, Karel HORÁLEK, Jiřina HŮRKOVÁ, Miloslava KNAPPOVÁ a Jan PETR. Mluvnice češtiny (1). Praha: Academia, 1986. ISBN neexistuje. str. 301

⁶⁰ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 524

3.3. Tvorba deminutiv

Již v kapitole o derivaci jsme se dozvěděli, že to je nejdůležitější slovo tvorný proces pro tvorbu deminutiv. Zdrobněliny se ale kromě tohoto morfologického způsobu mohou tvořit i analyticky (syntakticky).

3.3.1. Syntetická tvorba deminutiv

Syntetického tvoření zdrobnělin, známého také jako morfologické, paradigmatické nebo nelexikologické tvoření, lze dosáhnout několika způsoby.

Nejčastějším způsobem, který je společný pro indoevropské jazyky, je tvorba deminutiv pomocí přípon. Tyto afixy vytvářejí deriváty, která patří do stejné gramatické kategorie jako základní slova. Většinou se jedná o substantiva. Existují jazyky, jedním z nich je i čeština, kde nalezneme deminutiva odvozená i od přídavných jmen, sloves a dalších slovních druhů. V románských jazycích si deriváty obvykle zachovávají i gramatický rod základů.

Můžeme se setkat i s variantou, kdy je deminutivum tvořeno pomocí přidání prefixu (japonština) nebo vložení infixu (jazyky skupiny Khoisan – jižní Afrika).

Za normálních okolností podléhá tvoření zdrobnělin pomocí afixů určitým formálním pravidlům, specifickým pro každý příslušný jazyk. Existují morfologická a fonologická omezení, která podmiňují použití určitého afixu v každém konkrétním případě. Volba afixu může záviset na fonetickém prostředí, v němž se bude nacházet (relevantní zejména pro pořadí afixů, které se vyskytují za sebou), nebo na počtu slabik v základním slově.

Pro vyjádření vztahu velikosti se některé jazyky mohou uchýlit ke změně rodu. V románských jazycích se vedou diskuse o tom, zda ženský rod obvykle označuje menší referent stejného typu, nebo zda je tomu naopak. Například Hasselrot byl toho názoru, že ve dvojici slov mužský rod obvykle označuje menší objekt a ten, který označuje odpovídající slovo v ženském rodě, objekt větší. Jiní autoři zastávají názor opačný. Vysvětlení původu tohoto uspořádání rodů a významů, ať už je jakékoli, se také liší podle autora. Podle některých autorů lze augmentativní maskulinum a diminutivní femininum vysvětlit prastarými animistickými představami, které spojují muže se silou a velikostí a ženu se slabostí a které byly přeneseny z živočišné říše do oblasti neživých

předmětů.⁶¹ Zajímavé je, že i přesto převládají v českém jazyce deminutiva mužského rodu (52 % mužských, 37 % ženských, 11 % středních).⁶²

3.3.2. Analytická tvorba deminutiv

Princip analytického tvoření zdobnělin, který by se dal nazvat také perifrastický, syntagmatický nebo lexikologický, spočívá v tom, že se k základovému slovu připojí další výraz, který k němu přináší význam kvantitativní anebo kvalitativní zdobněliny. Obecně jde o adjektivum „malý“ (nebo synonymum), které lze považovat i za prefixoid, neboť je neoddělitelné od slova, které určuje. V některých jazycích to může být také podstatné jméno pro něco malého, které tvoří genitivní (částečné) podřazení se základovým slovem, např. ve francouzštině (*un bout de fille, un brin de fille*).

Je normální, že analytické tvoření je rozšířené zejména v jazycích s gramatickou strukturou, která je ze své podstaty analytická nebo má tendenci se jí stát. Do této skupiny tedy nutně patří jazyky izolující, jako je čínština, ale také některé jazyky skloňující, např. angličtina, spisovná němčina, skandinávské a kavkazské jazyky. Z románských jazyků jsou pro analytické zdobněliny nejvhodnější francouzština a sardinština.

Někdy se postupem času tyto lexikální znaky zdobněliny gramatikalizují a začínají fungovat jako zdobňující afixy. Příkladem jsou předpony, které vycházejí ze starých přídavných jmen jazyků s významem „malý“. Od analytického tvoření se tedy posunuly k prefixaci. Většina francouzských kreolských jazyků má v repertoáru zdobňující předponu *ti-*, která je redukcí adjektiva *piti/tipti*, v níž se snadno rozpozná adjektivum *petit*.

Existuje i deminuce, která se odehrává na čistě lexikální rovině, kde základní výraz a výraz s významem zdobněliny nepatří ke stejné slovní čeledi. Například ve francouzštině slova *mouton* a *brebis* s významem ovce, od kterých je slovo se zdobnělým významem *agneau*, jež znamená jehně. Tento jev platí pro všechny jazyky. Význam těchto slov však není „malý X“ (kde „X“ je sémantický obsah základového

---

⁶¹ DEBOWIAK, Przemysław. La formation diminutive dans les langues romanes [online]. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014 [cit. 2023-03-15]. ISBN 978-3-653-04176-7. str. 22-25

⁶² ŠMILAUER, Vladimír. Nauka o českém jazyku. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1972. ISBN neexistuje. str. 88

slova), ale „malý z X“, a jako taková nejsou klasifikována jako vlastní nebo pravé zdrobněliny.

Některé jazyky disponují také morfémy řeckého a latinského původu se synonymním významem *mikro-* a *mini-*. Jejich používání se stalo populární od 20. století. Používají se k vytváření nových lexikálních jednotek, které odkazují na menší referenty, než jsou referenty základních slov (*mini-voiture, microbus*).

Protože se v závislosti na jazyce klasifikují několika způsoby, a to buď jako podstatná jména, přídavná jména, příslovce (tedy samostatné části řeči, lexikální morfémy), nebo jako předpony, pseudopředpony či prefixoidy (gramatické morfémy), představují zdrobněliny na pomezí analytického a syntetického tvoření.⁶³

3.4. České deminutivní sufixy

Již v kapitole Významové stupně deminutivnosti jsem zmiňovala, že deminutivní sufixy v českém jazyce klasifikujeme na primární, sekundární a terciární dle významové míry deminutivnosti. Dále je můžeme dělit i podle rodu, a to na sufixy, které vytváří deminutivní maskulina, feminina a neutra.⁶⁴

3.4.1. Suffixy deminutivních maskulín

Dle Štíchy existuje v psaném jazyce minimálně 2000 maskulinních deminutiv prvního stupně, 400 stupně druhého a tvarů třetího stupně je doloženo jen několik.

Nejfrekventovanějším sufixem, který tvoří primární deminutiva maskulín, je sufix *-ek*. Většinou se jedná o pravidelné deriváty, které neobsahují hláskové alternace nebo jsou s alternacemi běžného typu souhlásek (*klíč -> klíč-ek, kočár -> kočár-ek*). Ve většině případů se tento sufix váže na báze, které v základním tvaru nejsou zakončeny na souhláskovou skupinu (*altán -> altán-ek, zvon -> zvon-ek*).

Mezi další časté maskulinní deminutivní sufixy patří sufix *-ík*, který je u primárních deminutiv asi čtyřikrát méně frekventovaný, než sufix *-ek*. Velmi často se připojuje na

---

⁶³ DĘBOWIAK, Przemysław. La formation diminutive dans les langues romanes [online]. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014 [cit. 2023-03-15]. ISBN 978-3-653-04176-7. str. 20-22

⁶⁴ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 524

základ slova zakončených v základním tvaru na souhláskovou skupinu (*cukr* -> *cukř-ík*, *koncert* -> *koncert-ík*).

Sekundární deminutivní tvary slov mužského rodu jsou vytvořeny pomocí složeného sufixu, který je rozšířenou variantou sufixu *-ek* nebo *-ík*. Nejčastěji se jedná o přípony *-eček* (stromeček) a *-íček* (kousíček), ale v menší míře i o přípony *-áček* (kolegáček), *-ánek* (copánek), *-ínek* (tatínek), *-ének* (pupének) či *-oušek* (dědoušek).

Deminutivní tvary třetího stupně se v psaných textech vyskytují jen vzácně.

Doloženými tvary jsou dle Štíchy pouze deminutiva *sloupečiček*, *stromečiček*, *psíčíček*, *tatíneček*, *proužineček*, *kousínínek*, *kousílínek* a *baličíneček*.⁶⁵

3.4.2. Sufixy deminutivních feminin

Na rozdíl od deminutiv mužského rodu mají deminutivní feminina pouze jeden primární sufix a tím je sufix *-ka* (*žába* -> *žab-ka*, *hrouda* -> *hrud-ka*), který se pojí s koncovkami vzoru „žena“.⁶⁶

Nejfrekventovanějšími sekundárními sufixy deminutiv ženského rodu jsou sufixy *-ička* (*žabička*), *-ečka* (*zahrádečka*), *-enka* (*kmotřenka*), *-ěnka* (*voděnka*), *-inka* (*pusinka*), *-ynka* (*Nanyнка*), *-unka* (*dcerunka*), *-uška* (*dceruška*). Tyto přípony vznikly zdvojením sufixů primárních (*žáb-a* -> *žab-ka* -> *žab-ička*).

Sufixy terciárních deminutiv jsou výsledkem ztrojení primárních sufixů (*hůl* -> *hůl-ka* -> *hůl-ečka* -> *hůl-čička*). Jedná se o sufixy s konsonantickým příznakem *-čk-* (*-čička* -> *holčička*, *-tička* -> *mistička*), sufixy s konsonantickým příznakem *-nk-* (*-činka* -> *Evčinka*, *-inečka* -> *maminečka*) nebo sufixy s konsonantickým příznakem *-lnk* (*-ulenka* -> *nožulenka*, *-ulinka* -> *mamulinka*).⁶⁷

---

⁶⁵ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 545-562

⁶⁶ DOKULIL, Miloš, Karel HORÁLEK, Jiřina HŮRKOVÁ, Miloslava KNAPPOVÁ a Jan PETR. Mluvnice češtiny (1). Praha: Academia, 1986. ISBN neexistuje. str. 302

⁶⁷ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 562-563

3.4.3. Suffixy deminutivních neuter

U deminutiv středního rodu rozlišujeme přípony pouze prvního a druhého stupně. Primární suffixy existují pouze dva a to suffix *-ko* a *-átko*. První ze zmiňovaných je podle Štíchy frekventovanější (112 deminutivních derivátů v korpusu SYN2010, zatímco deminutiv se suffixem *-átko* pouze 67).

Sekundární deminutivní přípony vznikly zdvojením přípon primárních (vín-o -> vín-ko -> vín-eč-ko). Jedná se o suffixy s konsonantickým příznakem *-čk-* (*-ičko* -> *zrníčko*, *-ičko* -> *očičko*, *-ečko* -> *kolečko*, *-éčko* -> *srdéčko*, *-átečko* -> *prasátečko*) a suffixy s konsonantickým příznakem *-nk-* (*-enko* -> *pivenko*, *-énko* -> *srdénko*, *-ínko* -> *bříšíňko*, *-inko* -> *očíňko*).⁶⁸

3.5. Francouzské deminutivní suffixy

Jediným současným produktivním suffixem je suffix *-et* a jeho femininní podoba *-ette*. Ačkoli je produktivní, není možné ho volně přidat k jakémukoli základu. Jeho použití je podmíněno různými faktory. Může tvořit podstatná jména, přídavná jména, příslovce, slovesa a hypokoristika (*fille* -> *fillette*, *jardin* -> *jardinet*, *maigre* -> *maigret*).

Mezi další frekventované francouzské deminutivní suffixy patří suffix *-ule*, *-éole* a *-iole*, *-ille*, *-ouille*, *-cule*, *-in*, *-on*, *-iche*, *-oche*, *-uche*, *-at* a *-ot*.

Přípona *-ule* pochází z latinské deminutivní přípony *-ŭlus* a může tvořit nové deriváty (*canule*, *gemma*).

Suffixy *-éole* a *-iole* mají původ v latinských suffixech *-ĕŭlus* a *-iŭlus* a používají se u deminutiv, které do francouzštiny přišly z latiny jako výpůjčky (*lancéole*, *ostiole*).

Suffixy *-ille*, *-ouille* a *-cule* všechny pochází z latinského suffixu *-cŭlus*. Přípona *-ille* je v moderní francouzštině vzácná (*barbe* -> *barbille*, *fibre* -> *fibrille*). Přípona *-ouille* v současném jazyce působí většinou pejorativně a jako zdobnělina zůstává pouze ve verbálních derivátech (*cracher* -> *crachouiller*, *trembler* -> *tremblouiller*). Suffix *-cule* se vyskytuje v latinských výpůjčkách (*clavicule*, *pédoncule*).

---

⁶⁸ ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha; Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1. str. 573

Sufix *-in* má původ v latinském sufihu *-īnus* a je poměrně vzácný. Používá se k tvoření hypokoristik a názvů jmen malých zvířat. Jeho femininní podobou je sufix *-ine* (*pilote - > pilotin, tante -> tantine*).

Přípona *-on* pochází z latinských přípon *-(ī)ō* a *-(ī)ōnīs*. V italských výpůjčkách je augmentativní (*pagode -> pagodon, chat -> chaton*).

Sufix *-iche* je v současném jazyce vzácný a používá se spíše v dialektech (*barbe -> barbiche, corne -> corniche*).

Přípona *-oche* se vyskytuje převážně ve slangu a lidovém jazyce (*dame -> damoche, piqur -> picocher*).

Sufix *-uche* je dnes již velmi vzácný a je specifický pro nářečí (*cape -> capuche, guenon -> guenuche*).

Přípona *-at* byla dříve produktivní, dnes je vzácná nebo nářeční. Většinou tvoří názvy drobných zvířat (*aigle -> aiglat, cerf -> cervat*).

Sufix *-ot* není příliš produktivní a může být lexikalizovaný (*frère -> frérot, petit -> petiot*).⁶⁹

Šabršula zmiňuje, že v některých případech tyto sufixy nemusí mít význam deminutivní, ale depreciativní (*gloire -> gloriole*) či augmentativní (*balle -> ballon*).⁷⁰

---

⁶⁹ DEBOWIAK, Przemysław. La formation diminutive dans les langues romanes [online]. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014 [cit. 2023-03-15]. ISBN 978-3-653-04176-7. str. 137-140

⁷⁰ ŠABRŠULA, Jan. Základy francouzské lexikologie. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983. ISBN neexistuje. str. 84

4. Kontrastivní analýza v korpusu InterCorp

V praktické části této bakalářské práce budu zkoumat, jaká jsou nejčastější francouzská a česká deminutiva, ve kterém z těchto jazyků je frekvence deminutiv vyšší a jaké jsou francouzské ekvivalenty českých deminutiv druhého stupně, neboť ve francouzském jazyce rozdělení na stupně neexistuje. Předpokladem je, že více zdvojnásobení se nachází v českém jazyce a že ekvivalenty sekundárních deminutiv se budou vyjadřovat pomocí francouzských deminutivních sufixů či opisem pomocí adjektiva „*petit*“ (malý).

K tomuto výzkumu použiji korpusovou analýzu a pracovat budu s korpusy InterCorp v15 – Czech a InterCorp v15 – French na stránkách Českého národního korpusu.

K analýze budu používat pouze korpus zaměřený na jádrové texty (Core).

K vyhledávání budu používat pouze dotaz „*word*“, neboť dotaz „*lemma*“ vyhledal opravdu veliké množství slov, které by bylo náročné procházet. Po vyzkoušení obou dotazů se na prvních příčkách v obou případech umístila ta stejná slova, proto by dotaz „*word*“ měl přibližně odpovídat. Údaje v následujících kapitolách jsem vybrala z frekvenčního seznamu podle slovních tvarů.

4.1. Co je to InterCorp

Korpus InterCorp je jedním z nejvýznamnějších projektů zaměřených na tvorbu korpusů jazykových dat v Evropě. Korpus byl vytvořen jako součást projektu InterCorp, který měl za cíl vytvořit rozsáhlý paralelní synchronní korpus, pokrývající co největší počet jazyků.⁷¹

Tento projekt byl zahájen v roce 1997 a od té doby se mu věnovala řada výzkumných týmů a specialistů v oblasti jazykového zpracování. Významný podíl na tvorbě korpusu měli pedagogové a studenti Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a další spolupracovníci Ústavu českého národního korpusu.⁷²

Korpus InterCorp obsahuje texty různých žánrů, jako jsou například beletrie, publicistika, odborné texty a další. V korpusu jsou zastoupeny jak autorské texty, tak i

---

⁷¹ Korpus InterCorp. In: Intercorp: Projekt paralelních korpusů Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze [online]. Praha [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://intercorp.korpus.cz/?req=page:info>

⁷² Korpus InterCorp, 2022. In: WIKI Český národní korpus [online]. Příručka ČNK [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://wiki.korpus.cz/doku.php/:cnk:intercorp>

texty převzaté z různých zdrojů, jako jsou například noviny, časopisy, knihy a webové stránky.

Korpus InterCorp slouží jako zdroj dat pro jazykovou analýzu a výzkum, překlad a vývoj jazykových modelů. Díky paralelnímu a synchronnímu charakteru korpusu je možné provádět srovnávací analýzu mezi texty v různých jazycích a také používat data v korpusu pro vývoj strojového překladu.

Korpus InterCorp je volně dostupný pro akademické účely a jeho využití je podporováno výzkumnými týmy a organizacemi zabývajícími se jazykovým zpracováním.⁷³

4.2. Frekvence deminutiv v češtině a francouzštině

V této kapitole budu pomocí korpusů InterCorp v15 – Czech a InterCorp v15 – French zkoumat, ve kterém z uvedených jazyků je vyšší výskyt deminutiv a která konkrétní deminutiva jsou nejčastější. V dotazu, který jsem chtěla pro tento výzkum využít, používám výčet deminutivních sufixů zmíněných výše v této bakalářské práci a tag pro vyhledání pouze substantiv. Dotaz pro česká deminutiva zněl

[word=".+ek|.+ík|.+eček|.+iček|.+áček|.+ánek|.+ínek|.+ének|.+oušek|.+ečiček|.+ičiček|.+íneček|.+ínineček|.+ilínek|.+čineček|.+ka|.+ička|.+ečka|.+enka|.+ěnka|.+inka|.+ynka|.+unka|.+čička|.+tička|.+činka|.+inečka|.+ulenka|.+ulinka|.+ko|.+átka|.+ičko|.+ičko|.+ečko|.+éčko|.+átečko|.+enko|.+énko|.+ínko|.+inko"&tag="N.+"] a pro deminutiva francouzská

[word=".+et|.+ette|.+ule|.+éole|.+iole|.+ille|.+ouille|.+cule|.+in|.+on|.+iche|.+oche|.+uche|.+at|.+ot"&tag="N.+"]. Po jeho zadání korpus vygeneroval veliké množství slov (v českém korpusu 19379 slov a ve francouzském 9432), ne všechna tato slova jsou ale deminutiva, mají pouze stejnou příponu. Proto jsem dotaz pozměnila a každý sufix jsem postupně zkoumala zvlášť, aby se počet výskytů snížil. Poté jsem provedla manuální kontrolu a nevyhovující slova vyloučila. Vzhledem k velkému objemu slov jsem tuto kontrolu prováděla statisticky, překontrolovala jsem 50 slov u každého sufixu (u kterého jich bylo více než 100) a statisticky vypočítala předpokládaný počet deminutiv. Kvůli tomuto postupu nebude výsledek stoprocentně přesný. Zároveň ani

---

⁷³ Korpus InterCorp. In: InterCorp: Projekt paralelních korpusů Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze [online]. Praha [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://intercorp.korpus.cz/?req=page:info>

samotné korpusy nejsou naprosto bezchybné, manuál vytvořený Českým národním korpusem uvádí odchylku 4 %.⁷⁴

Po této analýze vyjmenuji nejfrekventovanější deminutiva v obou jazycích.

Předpokládám, že na prvních příčkách se umístí zdvojnásobení se sufixem *-ek* pro český jazyk a sufixem *-et* pro jazyk francouzský.

4.2.1. Frekvence deminutiv v češtině

První sufix, který jsem vyhledávala pro následnou manuální kontrolu, byl sufix *-ek*.

K tomuto vyhledávání jsem využila dotazu `[word=".+ek"&tag="N.+"]`, abych našla všechna česká substantiva zakončená na tuto příponu. Jak jsem již zmiňovala, velký počet slov s touto příponou nesplňuje funkci deminutiv a neřadí se mezi ně, proto jsem vyhledala celý počet slov (5823 položek), zkontrolovala prvních padesát výskytů, nehodící se slova vyloučila a vynásobila tento výsledek 116,46, abych zjistila přibližný počet deminutiv s touto příponou. Po manuální kontrole jsem vyloučila 37 nevhodných slov a zbylo mi 13 deminutiv (*kousek, tatínek, dědeček, lístek, obrázek, dárek, stolek, zvonek, strýček, chlápek, balíček, domek a šátek*). Po vynásobení 116,46 mi tedy vychází přibližná hodnota deminutiv zakončených na příponu *-ek* **1514**.

Stejným způsobem jsem zkoumala i ostatní sufixy. Pro sufix *-ík* jsem použila dotaz `[word=".+ík"&tag="N.+"]` a našla jsem 1462 substantiv zakončených na tuto příponu. Po manuální kontrole jsem našla pouze 6 deminutiv (*chlapík, stařík, vozík, kufřík, pytlík a košík*) a po vynásobení 29,24 mi vyšlo **175** deminutiv s touto příponou.

Dalším zkoumaným sufixem je sufix *-eček*. Dotaz pro jeho zkoumání zněl

`[word=".+eček"&tag="N.+"]` a počet nalezených slov s touto příponou byl 284.

Vzhledem k tomu, že se jedná o sekundární deminutivní sufix, téměř všechna vyhledaná slova byla zdvojnásoběnými maskulinními. Výjimkou byla pouze slova, která končí na tuto příponu, ale není v prvním pádě („teček“ od slova tečka, „částek“ od slova částka) či opět některá slova, která i přes stejnou příponu nejsou deminutiva (křeček). Po vyloučení těchto slov jsem v prvních padesáti výskytech objevila 42 odpovídajících slov. Po vynásobení 5,68 mi tedy vyšlo **239** deminutiv zakončených na příponu *-eček*.

---

⁷⁴ 2. lekce: Položili jsme dotaz. Co vše můžeme zobrazit? 2022. In: WIKI Český národní korpus [online]. Praha: Příručka ČNK [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: https://wiki.korpus.cz/doku.php/kurz:zobrazeni_dotazu

Podobně vypadalo zkoumání počtu deminutiv zakončených sufixem *-íček*. Použitým dotazem byl dotaz `[word=".+íček"&tag="N.+"]`, po jehož zadání korpus ukázal 381 odpovídajících slov. Po vyloučení nevhodných slov jsem získala opět 42 deminutivních výrazů, což po vynásobení 7,62 odpovídá **320** sekundárním deminutivům zakončených sufixem *-íček*.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-áček*. Po zadání dotazu `[word=".+áček"&tag="N.+"]` byl počet nalezených slov 261. Vyloučila jsem celkem 6 slov, tudíž mi zbylo 44 odpovídajících deminutiv. Po vynásobení 5,22 mi tedy vyšlo **230** zdobnělin zakončených na tuto příponu.

Pro sufix *-ánek* jsem použila dotaz `[word=".+ánek"&tag="N.+"]` a po jeho zadání jsem objevila 179 odpovídajících slov. Z prvních padesáti bylo deminutivy 37 slov. Po vynásobení 3,58 mi tedy vyšlo **132** deminutiv zakončených tímto sufixem.

Dále jsem zkoumala sufix *-ínek*. Použila jsem dotaz `[word=".+ínek"&tag="N.+"]` a ten našel 94 slov. Mezi deminutiva zakončená na tuto příponu patřilo slov 35, ostatní slova byla v jiném pádě a odpovídala jinému rodu. Po vynásobení 1,88 počet deminutiv s příponou *-ínek* odpovídal počtu **66**.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-ének*. Po zadání dotazu `[word=".+ének"&tag="N.+"]` korpus vyhledal pouze 21 slov se stejnou příponou. Po vyloučení nevhodných slov zůstalo deminutiv s touto příponou pouze **5** (pramének, plamének, bazének, kretének, kamének). Ostatní položky byly převážně slova jiného rodu v jiném, než v prvním pádě (*okének, znamének, scének...*).

Dále jsem zkoumala sufix *-oušek*. Zadala jsem dotaz `[word=".+oušek"&tag="N.+"]` a našla celkem 43 slov. Po vyloučení nevhodných slov zbylo pouze **27** deminutiv zakončených tímto sufixem.

Pro terciární sufix *-ečiček* jsem použila dotaz `[word=".+ečiček"&tag="N.+"]`, který nevyhledal slovo žádné. Zkoumala jsem tedy příponu *-čiček* s dotazem `[word=".+čiček"&tag="N.+"]`, který našel 7 slov, ze kterých **5** odpovídalo deminutivu s touto příponou (*valčiček, cvrčiček, špačiček, krčiček, jezevčiček*).

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-ičiček*. Pro jeho vyhledání jsem zadala dotaz `[word=".+ičiček"&tag="N.+"]`, v tomto korpusu se ale žádné slovo s touto příponou nenacházelo. Zkusila jsem dotaz pozměnit na `[word=".+ičiček"&tag="N.+"]` pro vyhledání sufixu *-ičiček*, ale ani takové slovo jsem nenašla.

Následně jsem zkoumala sufix *-íneček* pomocí dotazu `[word=".+íneček"&tag="N.+"]`. Tento dotaz vyhledal 4 slova, z nichž **3** odpovídala terciárním deminutivům s touto příponou (*stíneček, tatíneček, alfíneček*).

Deminutivum s příponou *-ínínek* s dotazem `[word=".+ínínek"&tag="N.+"]` korpus také nenašel ani jedno. Podařilo se mi ale najít jedno jediné slovo s příponou *-enínek* pomocí dotazu `[word=".+enínek"&tag="N.+"]`, kterým bylo deminutivum *mouřenínek*.

Stejně tak se v korpusu nenacházelo žádné deminutivum s příponou *-línek*, které jsem se pokusila vyhledat pomocí dotazu `[word=".+línek"&tag="N.+"]`.

Posledním zkoumaným maskulinním sufixem byl sufix *-číneček*. Pro jeho vyhledání jsem do korpusu zadala dotaz `[word=".+číneček"&tag="N.+"]`, který ale také žádné deminutivum neobjevil.

Prvním femininním deminutivním sufixem, který jsem zkoumala, byl primární sufix *-ka*. Pro nalezení substantiv zakončených touto příponou jsem použila dotaz `[word=".+ka"&tag="N.+"]`, který našel celkem 9673 slov. Postupovala jsem tedy stejně jako u slov se sufixy maskulinními. Spočítala jsem, kolik slov z prvních padesáti jsou deminutiva ženského rodu s touto příponou a výsledek následně vynásobila 193,46. Po vyloučení nehodících se slov mi zůstalo pouze 2 (*mamka, Alenka*). Dále jsem našla 3 slova, která kritéria dotazu i deminutivnosti splňovala, ale měla příponu jiného stupně (*maminka, babička, holčička*). Po vynásobení číslem 193,46 vychází, že v korpusu InterCorp v15 – Czech se nachází přibližně **387** deminutiv s příponou *-ka*.

Dále jsem zkoumala sekundární sufix *-ička*, pro který jsem použila dotaz `[word=".+ička"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem našla celkem 643 položek. Z prvních padesáti odpovídalo požadavkům 44 slov. Po vynásobení číslem 12,86 mi tedy vyšlo **566** deminutiv s touto příponou.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-ečka*, pro jehož zkoumání jsem použila dotaz `[word=".+ečka"&tag="N.+"]`, který vyhledal 183 slov. V prvních padesáti položkách deminutivu s touto příponou odpovídala pouze 4 slova (*děvečka, částečka, sirotečka, čárečka*). Po vynásobení 3,66 mi tedy vyšlo pouze **15** deminutiv s touto příponou.

Dále jsem zkoumala sufix *-enka* pomocí dotazu `[word=".+enka"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem v korpusu našla 201 položek, z nichž 24 odpovídalo deminutivu s touto příponou. Po vynásobení 4,02 vychází, že v korpusu se nachází přibližně **96** zdobnělin se sufixem *-enka*.

Následně jsem zkoumala sufix *-ěnka*. K tomu jsem použila dotaz `[word=".+ěnka"&tag="N.+"]`, který našel 51 slov. Pouze **11** z nich ale odpovídalo deminutivům s touto příponou. Jednalo se převážně o zdobněliny křestních jmen (*Nastěnka, Kátěnka, Vladěnka...*).

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-inka*. Zadála jsem tedy dotaz `[word=".+inka"&tag="N.+"]` a ten vyhledal celkem 268 výrazů. Z prvních padesáti bylo vyhovujících 35 slov. Po vynásobení 5,36 mi vyšlo přibližně **188** deminutiv s tímto sufixem.

Dále jsem zkoumala sufix *-ynka* pomocí dotazu `[word=".+ynka"&tag="N.+"]`. Ten v korpusu objevil 11 slov, z nichž **6** odpovídalo deminutivu s touto příponou (*Katynka, Nanynka, Fanyнка, Betyнка, putynka, lotynka*).

Následně jsem zkoumala sufix *-unka*. Po zadání dotazu `[word=".+unka"&tag="N.+"]` jsem v korpusu objevila 43 slov. Femininních deminutiv s touto příponou mezi nimi bylo pouze **11**.

Posledním sekundárním femininním sufixem, který jsem zkoumala, byl sufix *-uška*. K jeho vyhledání jsem použila dotaz `[word=".+uška"&tag="N.+"]`, který objevil 99 položek. V prvních padesáti bylo celkem 20 odpovídajících slov. Po vynásobení 1,98 mi vyšlo tedy přibližně **40** deminutiv s tímto sufixem.

Prvním terciárním femininním sufixem, který jsem zkoumala, byl sufix *-čička*. Pro jeho vyhledání jsem použila dotaz `[word=".+čička"&tag="N.+"]`, po jehož zadání jsem objevila 29 slov. Pouze 3 slova neodpovídala hledaným deminutivům, takže zdobnělin zakončených na tento sufix jsem našla **26**.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-tička*. Vyhledávala jsem ho pomocí dotazu `[word=".+tička"&tag="N.+"]`, jež po zadání vyhledal 84 položek. Mezi prvními padesáti slovy hledaným deminutivům odpovídalo 34 slov. Po vynásobení 1,68 mi tedy vyšel počet **57** deminutiv s touto příponou.

Dále jsem zkoumala sufix *-činka*, pro jehož hledání jsem zvolila dotaz `[word=".+činka"&tag="N.+"]`. Po zadání toho dotazu jsem našla 16 slov. Mnou hledaným parametrům odpovídalo slov **12**.

Pro sufix *-inečka* jsem použila dotaz `[word=".+inečka"&tag="N.+"]`, který vyhledal pouze tři položky. Má kritéria splňovala ovšem jen slova **2** (*maminečka, skupinečka*).

Následně jsem zkoumala sufix *-ulenka* pomocí dotazu `[word=".+ulenka"&tag="N.+"]`. V korpusu ale žádné takové slovo neexistuje, tudíž byl výskyt nulový.

Posledním zkoumaným femininním sufixem byl sufix *-ulinka*. Pro jeho nalezení jsem použila dotaz `[word=".+ulinka"&tag="N.+"]`, po jehož zadání jsem našla **4** odpovídající výrazy, a to slova *Julinka*, *Paulinka*, *Uršulinka* a *babulinka*.

Prvním zkoumaným sufixem neuter byl sufix *-ko*, který jsem vyhledávala pomocí dotazu `[word=".+ko"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem našla 2421 položek. V prvních padesáti slovech bylo pouze 6 deminutiv s příponou *-ko*. Dále jsem našla několik slov s příponami *-ičko*, *-átko* či *-ečko*, ale tyto sufixy budu zkoumat v dalších odstavcích. Po vynásobení šesti nalezených deminutiv číslem 48,42 jsem získala přibližný výsledek **291** deminutiv s příponou *-ko*.

Dále jsem zkoumala sufix *-átko*, pro jehož vyhledávání jsem použila dotaz `[word=".+átko"&tag="N.+"]`. Tento dotaz mi vyhledal 172 položek. Mezi prvními padesáti slovy jsem našla 39 deminutiv dle mých požadavků. Po vynásobení 3,44 mi vyšlo **134** zdobnělin s tímto sufixem.

Následně jsem zkoumala sufix *-ičko* pomocí dotazu `[word=".+ičko"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem našla 134 slov. Po odebrání nehodících se slov jsem v prvních padesáti položkách objevila 48 odpovídajících deminutiv. Po vynásobení 2,68 mi tedy vyšlo přibližně **129** deminutiv s touto příponou.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-ičko*, pro jehož vyhledávání jsem použila dotaz `[word=".+ičko"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem v korpusu objevila 176 slov, velká část z nich ale odpovídala 5. pádu. Mezi prvními padesáti má kritéria splňovala pouze slova 2 (*tričko*, *očičko*). Po vynásobení 3,52 vyšel přibližný počet deminutiv s touto příponou na **7**.

Dále jsem zkoumala sufix *-ečko*, a to pomocí dotazu `[word=".+ečko"&tag="N.+"]`. Tento dotaz v korpusu vyhledal 50 slov. Mnou zvoleným kritériím odpovídalo slov pouze **18**, ostatní označovala opět 5. pád.

Následně jsem zkoumala sufix *-ěčko*, který jsem vyhledávala pomocí dotazu `[word=".+ěčko"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem našla 19 slov. Mezi deminutiva pak patří slov **17**, přestože se jedná převážně od odvozeniny písmen a zkratk.

Prvním terciárním sufixem neuter, který jsem zkoumala, byl sufix *-átečko*. Vyhledávala jsem jej pomocí dotazu `[word=".+átečko"&tag="N.+"]`, ale ani jedno takové slovo se v tomto korpusu nevyskytuje.

Dále jsem zkoumala sufix *-enko* pomocí dotazu `[word=".+enko"&tag="N.+"]`. Po zadání tohoto dotazu jsem našla 104 položek, velká část z nich ale opět označovala slova v 5. pádu. Mezi prvními padesáti položkami jsem objevila pouze jedno odpovídající deminutivum (*písmenko*). Po vynásobení 2,08 mi vyšel přibližný počet deminutiv s touto příponou jen na **2**.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-énko*, který jsem hledala zadáním dotazu `[word=".+énko"&tag="N.+"]`. Tento dotaz vyhledal 14 slov, z nichž **12** odpovídalo deminutivům s touto příponou.

Pro sufix *-ínko* jsem zvolila dotaz `[word=".+ínko"&tag="N.+"]`, po jehož zadání jsem našla 22 slov. Jen **10** z těchto slov ale označovalo deminutivum s touto příponou.

Posledním českým zkoumaným sufixem byl sufix *-inko*, který jsem vyhledávala pomocí dotazu `[word=".+inko"&tag="N.+"]`. Tento dotaz našel 92 slov, po odebrání nehodících se položek mi v prvních padesáti nezůstalo slovo ani jedno. Ve všech z 92 případů se jednalo o 5. pád.

Na základě zjištěných dat v této kapitole jsem vytvořila tabulku pro lepší přehled.

SUFIX	POČET DEMINUTIV
-ek	1514
-ička	566
-ka	387
-íček	320
-ko	291
-eček	239
-áček	230
-inka	188
-ík	175
-átko	134
-ánek	132
-íčko	129
-enka	96
-ínek	66
-tíčka	57
-oušek	27
-čička	26
-ečko	18
-éčko	17

-ečka	15
-énko	12
-činka	12
-ěnka	11
-unka	11
-ínko	10
-ičko	7
-ynka	6
-ének	5
-ečíček	5
-ulinka	4
-íneček	3
-inečka	2
-enko	2
-enínek	1
-inko	0
-átečko	0
-ulenka	0
-čineček	0
-línek	0
-ínínek	0
-íčíček	0
-ičíček	0
-ečíček	0
CELKEM 4718	

Celkově mi tedy vyšlo přibližně 2717 maskulinních deminutiv, 1381 femininních deminutiv a 620 deminutiv neuter. Po sečtení je v korpusu InterCorp v15 – Czech deminutiv zhruba 4718, převládají deminutiva mužského rodu a podle předpokladu je nejfrekventovanějším sufixem sufix *-ek*.

4.2.2. Frekvence deminutiv ve francouzštině

Stejným způsobem jsem zkoumala i výskyt deminutiv v korpusu InterCorp v15 – French, který jsem opět specifikovala pouze na jádrové texty.

Prvním zkoumaným sufixem byl sufix *-et*, u kterého jsem očekávala nejvyšší frekvenci zdobnělin. Pro jeho vyhledávání jsem použila dotaz `[word=".+et"&tag="N.+"]`, který v korpusu našel celkem 997 položek. Z prvních padesáti mým kritériím odpovídalo slov 7. Po vynásobení 19,94 počet deminutiv s touto příponou vychází přibližně na **140**.

Dále jsem zkoumala sufix *-ette*, který je také jedním z nejběžnějších ve francouzském jazyce, proto jsem předpokládala vysoký výskyt deminutiv s tímto sufixem. Pro jeho zkoumání jsem použila dotaz `[word=".+ette"&tag="N.+"]`, který vyhledal 567 slov. Z prvních 50 bylo 38 slov deminutivy zakončené na požadovanou příponu. Po vynásobení 11,34 mi tedy vyšel přibližný počet těchto deminutiv na **431**, tedy mnohem vyšší než u deminutiv zakončených sufixem *-et*, můj předpoklad byl tedy nesprávný.

Následně jsem zkoumala sufix *-ule* pomocí dotazu `[word=".+ule"&tag="N.+"]`. Tento dotaz vyhledal 225 slov, kde z prvních 50 bylo deminutivy 9. Po vynásobení 4,5 přibližný počet deminutiv s touto příponou odpovídal číslu **41**.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-éole*, který jsem vyhledávala pomocí dotazu `[word=".+éole"&tag="N.+"]`. Ten v korpusu našel pouze 7 položek, žádná z nich ale nebyla deminutivem, jednalo se pouze o slova zakončená stejným sufixem.

Dále jsem zkoumala sufix *-iole*, k jehož zkoumání jsem použila dotaz `[word=".+iole"&tag="N.+"]`. Tento dotaz našel 24 slov, z nichž **19** odpovídalo deminutivům s touto příponou.

Následně jsem zkoumala sufix *-ille*. Pro jeho zkoumání jsem použila dotaz `[word=".+ille"&tag="N.+"]`, který vyhledal 497 slov. Mezi prvními padesáti jsem objevila 28 deminutiv. Po vynásobení 9,94 vyšel přibližný počet deminutiv s tímto sufixem na **278**.

Dále jsem zkoumala sufix *-ouille* pomocí dotazu `[word=".+ouille"&tag="N.+"]`. Tento dotaz vyhledal 74 slov. V prvních padesáti bylo deminutivy s touto příponou 32, po vynásobení 1,48 mi tedy vyšlo přibližně **47** odpovídajících slov.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-cule*, který jsem zkoumala pomocí dotazu `[word=".+cule"&tag="N.+"]`. Po jeho zadání jsem v korpusu našla 60 položek. Po manuální kontrole jsem deminutiv s tímto sufixem objevila **9**.

Následně jsem zkoumala sufix *-in* za pomocí dotazu `[word=".+in"&tag="N.+"]`. Tento dotaz po svém zadání vyhledal 1589 položek. Z prvních padesáti jsem jako deminutiva zakončená tímto sufixem identifikovala 4. Po vynásobení 31,78 přibližný počet odpovídá číslu **127**.

Dále jsem zkoumala sufix *-on*. Pro jeho zkoumání jsem využila dotazu `[word=".+on"&tag="N.+"]`, který v korpusu vyhledal 4335 slov. V prvních padesáti

jsem objevila pouze jedno slovo, které odpovídalo mým kritériím, a to slovo *salon* (odvozené od slova *salle*). Po vynásobení 86,7 vychází přibližný počet deminutiv s tímto sufixem na **87**.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-iche*, který jsem vyhledávala pomocí dotazu `[word=".+iche"&tag="N.+"]`. Po zadání tohoto dotazu jsem v korpusu objevila 63 slov. Mezi prvními padesáti deminutivům s touto příponou odpovídalo 10 slov. Po vynásobení 1,26 je předpokládaný počet deminutiv s touto příponou přibližně **13**.

Následně jsem zkoumala sufixe *-oche* pomocí dotazu `[word=".+oche"&tag="N.+"]`. Tento dotaz v korpusu vyhledal 56 položek. V prvních padesáti bylo 8 odpovídajících slov, po vynásobení 1,12 přibližný počet deminutiv s tímto sufixem se rovná přibližně číslu **9**.

Dále jsem zkoumala sufix *-uche*, který jsem vyhledávala zadáním dotazu `[word=".+uche"&tag="N.+"]`. Tento dotaz v korpusu našel 76 slov. Mezi prvními padesáti se vyskytovala pouze 3 deminutiva (*peluche*, *blahouche* a *nitouche*). Po vynásobení 1,52 přibližný počet deminutiv s touto příponou odpovídá číslu **5**.

Dalším zkoumaným sufixem byl sufix *-at*. Vyhledávala jsem ho pomocí dotazu `[word=".+at"&tag="N.+"]`, který v korpusu objevil 566 slov s touto příponou. Po manuální kontrole jsem v prvních padesáti položkách nenašla ani jedno deminutivum. Prozkoumala jsem tedy dalších padesát položek, ale ani mezi nimi jsem žádné deminutivum neobjevila. Tento jev přisuzuji velmi nízké frekvenci používání tohoto sufixu, který se dnes považuje spíše za zastaralý.

Poslední sufix, který jsem zkoumala, byl sufix *-ot*, který už dnes také není příliš využívaným a předpokládala jsem, že jeho výskyt bude velmi nízký či nulový. Pro jeho zkoumání jsem použila dotaz `[word=".+ot"&tag="N.+"]`, který vyhledal 410 slov. V prvních padesáti jsem objevila deminutiva s touto příponou dvě a to *îlot* (odvozené od *île*) a *Pierrot* (odvozené od jména Pierre). Po vynásobení 8,2 vyšla přibližná hodnota odpovídajících deminutiv v tomto korpusu na **16**.

Stejně jako v předcházející kapitole, i zde jsem vytvořila na základě nalezených dat tabulku pro lepší přehled.

SUFIX	POČET DEMINUTIV
-ette	431
-ille	278
-et	140
-in	127
-on	87
-ouille	47
-ule	41
-iole	19
-ot	16
-iche	13
-cule	9
-oche	9
-uche	5
-at	0
-éole	0
CELKEM 1222	

Po sečtení všech výsledků přibližný počet deminutiv v korpusu InterCorp v15 – French vychází na 1222. Dle předpokladu je tento výsledek nižší, než výskyt českých deminutiv v korpusu InterCorp v15 – Czech, a to téměř třikrát. Překvapující je relativně nízký výskyt zdobnělin se sufixem *-et*, který jsem předpokládala vyšší.

4.3. Nejfrekventovanější česká a francouzská deminutiva

Ke zkoumání nejfrekventovanějších deminutiv jsem použila původní dotazy obsahující všechny zkoumané sufixy, tedy

[word=".+ek|.+ik|.+eček|.+iček|.+áček|.+ánek|.+ínek|.+ének|.+oušek|.+ečíček|.+ičíček|.+ineček|.+inínek|.+ilínek|.+čineček|.+ka|.+ička|.+ečka|.+enka|.+ěnka|.+inka|.+ynka|.+unka|.+čička|.+tička|.+činka|.+inečka|.+ulenka|.+ulinka|.+ko|.+átko|.+ičko|.+ičko|.+ečko|.+éčko|.+átečko|.+enko|.+énko|.+ínko|.+inko"&tag="N.+"] pro zkoumání českých deminutiv v korpusu InterCorp v15 – Czech a

[word=".+et|.+ette|.+ule|.+éole|.+iole|.+ille|.+ouille|.+cule|.+in|.+on|.+iche|.+oche|.+uche|.+at|.+ot"&tag="N.+"] pro zkoumání deminutiv francouzských v korpusu InterCorp v15 – French. Korpus jsem opět omezila pouze na jádrové texty. Ze seznamu nejvyskytovanějších slovních tvarů jsem poté ručně vybrala nejfrekventovanějších 10 deminutiv v každém jazyce. Tyto výsledky budu dokládat v příloze uvedené na konci této bakalářské práce.

4.3.1. Nejfrekventovanější česká deminutiva

Nejčastějším českým deminutivem je podle tohoto výrazu deminutivum „*kousek*“, jež bylo dovozeno od slova „*kus*“. Nachází se již na 3. pozici seznamu vyhledaných slov s frekvencí 14566. Toto deminutivum má zdrobňovací funkci, vyjadřuje něco, co je menší než kus.

Druhým nejčastějším deminutivem je slovo „*maminka*“, které bylo odvozeno od slova „*máma*“. Nachází se na 5. pozici seznamu vygenerovaných slov s frekvencí 11794. Deminutiva označující členy rodiny mají funkci emotivizační, vyjadřují kladný cit, který k těmto lidem máme. Tato slova se běžně používají velmi často, není proto překvapením, že na prvních 10 příčkách nejfrekventovanějších deminutiv se objevila rovnou čtyřikrát.

Třetím nejfrekventovanějším deminutivem je slovo „*babička*“, které vzniklo odvozením od slova „*babka*“, které je primárním deminutivem vzniklým ze slova „*bába*“. Vyskytuje se na 9. pozici seznamu s frekvencí 9035.

Čtvrté nejčastější deminutivum je slovo „*tatínek*“ odvozené od slova „*táta*“. Na seznamu ho najdeme na 12. pozici s frekvencí 8203.

Páté nejfrekventovanější deminutivum je slovo „*dědeček*“, které bylo odvozeno od slova „*děda*“. Nachází se na 18. pozici seznamu s frekvencí 5001.

Šestým nejčastějším deminutivem je slovo „*lístek*“, které vzniklo odvozením od slova „*list*“. V seznamu se vyskytuje na 29. pozici s frekvencí 3992. Toto deminutivum vyjadřuje „*malý list*“, má tedy funkci zdrobňovací.

Sedmým nejčastějším deminutivem je deminutivum „*obrázek*“ odvozené od slova „*obraz*“. Najdeme ho na 33. pozici seznamu a má frekvenci 3810. Toto deminutivum vyjadřuje „*malý obraz*“, má tedy funkci zdrobňovací.

Osmé nejčastější deminutivum je slovo „*sluchátko*“, jež bylo odvozeno od slova „*sluchadlo*“. V seznamu se nachází na 41. pozici s frekvencí 3526. Toto deminutivum vyjadřuje „*malé sluchadlo*“, má tedy funkci zdrobňovací.

Devátým nejfrekventovanějším deminutivem je slovo „*holčička*“ odvozené od slova „*holka*“. Nachází se na 49. pozici seznamu a má frekvenci 3092. Toto deminutivum

může mít dle kontextu funkci zdrobňovací (*malá holka*) nebo emotivizační, pokud mluvíme o někom, ke komu máme kladný vztah.

Desátým nejčastějším deminutivem je deminutivum „*chlapík*“, jež vzniklo odvozením od slova „*chlap*“. V seznamu ho najdeme na 51. pozici s frekvencí 3087. Toto deminutivum také disponuje i funkcí zdrobňovací (*malý chlap*), i funkcí emotivizační. Zajímavé je, že nemusí nutně vyjadřovat pouze kladný vztah, v jistých kontextech se slovo „*chlapík*“ dá vnímat i negativně.

Tabulka se seznamem prvních 51 vyhledaných slov, ze kterých jsem údaje dohledala, se nachází na konci bakalářské práce (Příloha 1).

4.3.2. Nejfrekventovanější francouzská deminutiva

Nejčastějším francouzským deminutivem je podle tohoto dotazu slovo „*salon*“, jež se nachází na 47. pozici všech vyhledaných slov s frekvencí 1620. Českým ekvivalentem je slovní spojení „*obývací pokoj*“. Toto deminutivum znamená „*petit salle*“, má tedy funkci zdrobňovací.

Na druhém místě se vyskytuje deminutivum „*cigarette*“ odvozené od slova „*cigare*“. V tomto seznamu se objevilo na 80. pozici s frekvencí 1124. Českým ekvivalentem je slovo „*cigareta*“. Toto deminutivum má také funkci zdrobňovací, znamená „*petit cigare*“ (malý doutník). Velká část francouzských deminutiv už ale nejsou dnes vnímána právě jako zmenšenina základu, od kterého byla odvozena a slovo „*cigarette*“ je jedním z nich.

Třetím nejvyužívanějším deminutivem je deminutivum „*cabinet*“ odvozené od báze „*cabin*“. Objevuje se jako 117. slovo na seznamu s frekvencí 820. Českými ekvivalenty podle kontextu jsou slova „*kancelář, pracovna, skříň*“. Toto deminutivum znamená „*petit cabin*“, má tedy funkci zdrobňovací.

Čtvrté nejčastější deminutivum je slovo „*baguette*“ které bylo odvozeno od slova „*bague*“ či starofrancouzského „*baguier*“. Etymologicky je slovu „*baguette*“ podobnější spíše druhá z těchto možností, která znamená „*tvarovat jako proutek*“. Toto deminutivum se v seznamu objevuje jako 121. položka s frekvencí 790. Toto deminutivum má mnoho českých ekvivalentů, například „*bageta, hůlka, proutek*“. Stejně jako slovo „*cigarette*“, i toto deminutivum dnes již není vnímáno jako

zmenšenina. To ale neplatí pro všechny jeho významy. „*Baguette*“ jako „*bageta*“ již nevnímáme jako zmenšeninu, ale „*baguette*“ jako „*hůlka*“ naopak ano.

Pátým deminutivem je deminutivum „*serviette*“, které bylo odvozeno od slova „*serve*“. Vyskytuje se na 143. místě v seznamu s frekvencí 649 a českým ekvivalentem jsou slova „*ručník, utěrka*“. Toto deminutivum disponuje funkcí zdrobňovací.

Šestým nejčastějším deminutivem je slovo „*pistolet*“ odvozené od slova „*pistole*“. Nachází se na 205. pozici seznamu s frekvencí 491. Českým ekvivalentem tohoto slova je slovo „*pistole, pistolka*“, ale může jím být označován i *rohlík*. Toto deminutivum znamená „*petit pistole*“, má tedy funkci zdrobňovací.

Sedmým nejčastějším deminutivem je slovo „*Pierrot*“ odvozené od křestního jména „*Pierre*“. Objevuje se na 206. pozici s frekvencí 487. Českým ekvivalentem je zdobnělina českého jména Petr, tudíž „*Petrík*“. Toto deminutivum vyjadřuje kladný citový vztah, má tedy funkci emotivizační.

Osmé nejčastější deminutivum je slovo „*casquette*“ odvozené od slova „*casque*“. V seznamu vyhledaných slov se nachází na 210. místě s frekvencí 480. Českým ekvivalentem je slovo „*kšiltovka*“. Stejně jako slova „*cigarette*“ nebo „*baguette*“ (v určitém kontextu), ani toto deminutivum nevnímáme jako zmenšeninu. Deminutivní funkci tedy vlastně nemá.

Deváté nejčastější deminutivum je slovo „*toilette*“ odvozené od starofrancouzského slova „*toile*“, jež znamená „*látka, plátýnko*“. Přestože dnes již nemá výraz „*toilette*“ stejný význam, považuje se za deminutivum. Na seznamu se nachází na 213. pozici s frekvencí 477 a jeho českým ekvivalentem je slovo „*toaleta*“. Ani toto deminutivum dnes již není chápáno jako zmenšenina.

Desáté nejčastější deminutivum je slovo „*Odette*“, křestní jméno dovozené od starogermánského (a následně i francouzského) jména „*Oda*“. V seznamu se nachází na 216. pozici s frekvencí 472. Českým ekvivalentem je nepříliš časté jméno „*Odetta*“. Stejně jako jméno „*Pierrot*“, i toto deminutivum disponuje funkcí emotivizační.

Tabulka se seznamem prvních 250 vyhledaných slov, ze kterých jsem údaje dohledala, se nachází na konci bakalářské práce (Příloha 2).

Zajímavé je, že většina těchto deminutiv byla vytvořena sufixem *-ette*, tudíž sufixem, který se v mé analýze ukázal jako nejčastější při formování francouzských deminutiv (kapitola 4.3.).

4.4. Francouzské ekvivalenty českých deminutiv druhého stupně

V této kapitole jsem zkoumala, jak se ve francouzštině vyjadřují ekvivalenty českých deminutiv druhého stupně. Ve francouzštině takovéto rozdělení neexistuje, proto jsem předpokládala, že sekundární deminutiva se budou vyjadřovat pomocí francouzských deminutivních sufixů či opisem pomocí adjektiva „*petit*“. Pro každý sekundární sufix jsem si tedy zvolila jednu zdrobnělinu, kterou obsahuje korpus InterCorp v15 – Czech a ekvivalenty jsem hledala v zarovnaném korpusu InterCorp v15 – French. Korpusy jsem opět zaměřila pouze na jádrové texty. Slova budu vyhledávat pomocí jednoduchých dotazů, které obsahují pouze tato konkrétní slova (pro slovo „*stromček*“ dotaz „*stromček*“). Zkoumaná slova jsem vybírala především z příkladů, které jsem uváděla v kapitole o českých deminutivních sufixech, abych si byla opravdu jistá, že se jedná o sekundární deminutiva. Ne všechna tato slova byla v mnou vybraných korpusech dohledatelná, takže část zkoumaných deminutiv jsem vybírala podle sebe.

4.4.1. Sufix *-eček*

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*stromček*“, pro jehož vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*stromček*“. Toto deminutivum se objevilo v 1. pádě celkem 24. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*sapin*“ (43,2 %), „*arbre*“ (17,3 %) či „*Noël*“ (21 %), které bylo použito například ve větě „*Třeba jim dám vždycky nové boty pod stromček*“. Ve francouzštině této větě odpovídala věta „*Je leur donnerai une paire de souliers neufs à chaque Noël*“. Českým ekvivalentem by mohla být například věta „*Dávám jim nový pár bot každé Vánoce*“. Význam tedy zůstává stejný, ale slovo „*stromček*“ bylo ve francouzštině úplně vynecháno a nahrazeno slovem „*Vánoce*“.

Slovo „*sapin*“ se dá považovat za deminutivum odvozené od slova „*sape*“ (kmen stromu, dřevo) se sufixem *-in* (dohromady tedy malý stromek, používá se i jako jehličnatý či vánoční stromek). Slovo „*arbre*“ znamená „*strom*“, tudíž se o deminutivum nejedná.

Nejčastěji se tedy deminutivum „*stromeček*“ ve francouzštině vyjadřuje jako deminutivum „*sapin*“ či se tvoří opisem pomocí slova „*Noël*“.

4.4.2. Sufix -íček

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*kousíček*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*kousíček*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 98. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*morceau*“ (33,6 %), „*parcelle*“ (8,4 %) a „*fragment*“ (4,2 %).

Ani jedno z odpovídajících slov nepatří mezi deminutiva. Slovo „*morceau*“ v češtině znamená „*kus*“, slovo „*parcelle*“ znamená „*kus, část*“ a slovo „*fragment*“ znamená „*kus, fragment*“. Význam je tedy stejný, ale francouzské ekvivalenty nepatří mezi zdobněliny.

4.4.3. Sufix -áček

Pro zkoumání tohoto sufix jsem zvolila slovo „*kolegáček*“, které jsem vyhledávala pomocí jednoduchého dotazu „*kolegáček*“. V korpusech se objevil pouze jednou. Francouzským ekvivalentem bylo slovo „*confrère*“. Toto slovo v češtině označuje kolegu a nejedná se o deminutivní výraz.

Deminutivum „*kolegáček*“ se tedy ve francouzštině nejčastěji objevuje jako nedeminutivní výraz „*confrère*“ (kolega).

4.4.4. Sufix -ánek

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*copánek*“, které jsem zkoumala pomocí jednoduchého dotazu „*copánek*“. Jeho frekvence odpovídala číslu 6. Mezi nejčastější francouzské ekvivalenty tohoto slova patřily výrazy „*natte*“ či „*cheval*“.

Ani jedno z těchto slov ale není deminutivem. Slovo „*natte*“ v češtině znamená „*cop*“ a slovo „*cheval*“ znamená doslova „*kůň*“, v tomto kontextu se ale dá vnímat i jako „*hřívá, ohon*“. Význam tedy zůstává aspoň přibližně zachován. Ekvivalenty českého slova „*copánek*“ jsou tedy nedeminutivní povahy.

4.4.5. Sufix -ínek

Pro zkoumání tohoto sufixu jsem zvolila slovo „*strýčínek*“, které se v korpusech objevilo pouze jednou. Pro jeho vyhledání jsem zvolila jednoduchý dotaz „*strýčínek*“. Jediným francouzským ekvivalentem bylo slovo „*tonton*“, které znamená „strýc, strýček“.

Přestože význam slova zůstává zachován, slovo „*tonton*“ není deminutivem, deminutivum „*strýčínek*“ má tedy francouzský ekvivalent pouze nedeminutivní.

4.4.6 Sufix -oušek

Pro zkoumání tohoto sufixu jsem zvolila slovo „*dědoušek*“, které jsem vyhledávala pomocí jednoduchého dotazu „*dědoušek*“. Tento dotaz v korpusech objevil 8 výskytů tohoto deminutiva. Nejčastějším francouzským ekvivalentem bylo slovo „*pépé*“ (46,7 %), které v češtině znamená „*dědeček*“. Přestože má význam zdvojnásobný, není toto slovo vytvořeno odvozením pomocí deminutivního sufixu, není teda považováno za deminutivum. Dalšími možnými ekvivalenty byla slova „*vieux*“ (6,7 %) či „*grand-papou*“ (6,7 %). První z těchto slov označuje starce, druhé pradědečka. Přestože slovo „*papou*“ stejně jako slovo „*pépé*“ disponuje zdvojnásobeným významem, také nebylo vytvořeno odvozením pomocí deminutivního sufixu a o deminutivum se nejedná.

Deminutivum „*dědoušek*“ má tedy ve francouzštině ekvivalenty nedeminutivní, které ale disponují podobným významem.

4.4.7. Sufix -ička

Pro zkoumání tohoto sufixu jsem vybrala slovo „*krabička*“, k jehož vyhledání jsem zvolila jednoduchý dotaz „*krabička*“. Tento dotaz v korpusech našel 74 výskytů tohoto deminutiva. Mezi nejčastější francouzské ekvivalenty patří slova „*boîte*“ (67,4 %), „*paquet*“ (19,6 %) a „*coffret*“ (1,1 %).

Slovo „*boîte*“ v češtině znamená „krabice, krabička“. Přestože je českým ekvivalentem i tato zdvojnásobina, samotné francouzské slovo se za deminutivum nepovažuje, neboť nebylo odvozeno pomocí deminutivního sufixu. Slovo „*paquet*“ v češtině znamená

„balík“ a o deminutivum se nejedná. Slovo „*coffret*“ má v češtině několik významů a jeden z nich je i „*krabička*“. Toto slovo vzniklo odvozením od substantiva „*coffre*“ pomocí deminutivního sufixu *-et*, jedná se tedy o deminutivum.

Deminutivum „*krabička*“ má tedy francouzské ekvivalenty nejčastěji v podobě nedeminutivních výrazů či deminutiva „*coffret*“.

4.4.8. Sufix -ečka

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*čárečka*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*čárečka*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 5. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*virgule*“ (60 %), „*ligne*“ (20 %) a „*rayonnant*“ (20 %). Poslední zmiňované slovo se objevilo ve slovním spojení „*tache rayonnant*“.

Ani jedno z těchto slov není deminutivem. Slovo „*virgule*“ v češtině znamená „*čárka*“, slovo „*ligne*“ označuje český výraz „*čára*“ a spojení „*tache rayonnant*“ označuje „*zářící skvrnu*“.

Francouzské ekvivalenty českého deminutiva „*čárečka*“ jsou tedy pouze nedeminutivní.

4.4.9. Sufix -enka

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*kmotřenka*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*kmotřenka*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 9. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*filleule*“ (95,2 %) a „*marraine*“ (4,8 %).

Slovo „*filleule*“ znamená v češtině „*kmotřenka*“ a vzniklo odvozením od slova „*fille*“ pomocí sufixu *-ule*. Jedná se tedy o deminutivum. Slovo „*marraine*“ v češtině označuje „*kmotru*“, tedy ženu, která dohlíží na výchovu kmotřenky. Jedná se tedy o slovo jiného významu a nejspíše o korpusovou nebo překladatelskou chybu.

Deminutivum „*kmotřenka*“ má tedy jen jeden francouzský ekvivalent, který je také deminutivní.

4.4.10. Sufix -inka

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*maminka*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*maminka*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 372. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*maman*“ (64,2 %) a „*mère*“ (32,7 %).

Slovo „*mère*“ v češtině znamená „*matka*“, tedy slovo citově nezabarvené, které není deminutivem. Slovo „*maman*“ znamená v češtině „*máma, mamka*“. Přestože je toto slovo už více zdobné, pořád se nejedná o deminutivum, neboť nevzniklo odvozením pomocí deminutivního sufixu.

Deminutivum „*maminka*“ je typickým příkladem deminutiva s emotivizační funkcí, neboť označuje osobu, ke které chováme kladné city. Nejedná se tedy o zmenšeninu a deminutivum nemá funkci zdobňovací.

Deminutivum „*maminka*“ má tedy francouzské ekvivalenty pouze nedeminutivní.

4.4.11. Sufix -ynka

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*nanynka*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*nanynka*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 40. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*Nanette*“ (91,5 %) nebo „*godiche*“ (4,3 %).

Slovo „*Nanette*“ je křestní jméno odvozené od slova „*Nana*“ pomocí sufixu *-ette*, jedná se tedy o deminutivum. Slovo „*gioche*“ je slangové označení pro hlupáka nebo naivního člověka, má tedy negativní konotaci. O deminutivum se nejedná.

Deminutivum „*Nanynka*“ má tedy francouzské ekvivalenty deminutivní i nedeminutivní.

4.4.12. Sufix -unka

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*dcerunka*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*dcerunka*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem

4. Nejčastějším francouzskými ekvivalentem bylo slovní spojení „*petite fille*“, které se objevilo u dvou ze čtyř výskytů. U jednoho výskytu bylo slovo „*dcerunka*“ úplně vynecháno, ve francouzském korpusu využil autor přepisu pomocí celého jména postavy. Poslední výskyt obsahoval ekvivalent „*Fifille*“, který není deminutivem.

Deminutivum „*dcerunka*“ má tedy francouzské ekvivalenty nedeminutivní či vytvořené pomocí adjektiva „*petit*“.

4.4.13. Sufix -íčko

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*sluníčko*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*sluníčko*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 87. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*soleil*“ (68 %), ale i výraz „*il faisait beau*“ pro vyjádření hezkého (slunečného) počasí nebo výraz „*ma biche*“, který měl v češtině znamenat „moje sluníčko“, tedy výraz náklonnosti.

Žádný z těchto výrazů není deminutivní, deminutivum „*sluníčko*“ má tedy pouze nedeminutivní francouzské ekvivalenty.

4.4.14. Sufix -ičko

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*očičko*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*očičko*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo pouze jednou. Jeho francouzským ekvivalentem bylo slovo „*paupière*“, což v češtině znamená „oční víčko“. Nejedná se o deminutivum, neboť nevzniklo odvozením pomocí deminutivního sufixu.

Deminutivum „*očičko*“ má tedy francouzský ekvivalent pouze nedeminutivní.

4.4.15. Sufix -ečko

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*kolečko*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*kolečko*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 98. Nejčastějšími francouzskými ekvivalenty byla slova „*roulette*“ (15,5 %), „*rond*“ (14,2 %) či „*cercle*“ (8,2 %), ale objevily se zde i výrazy „*être dérangé*“ nebo „*avoir la tête felée*“ s českým ekvivalentem „mít o kolečko navíc“.

Slovo „*roulette*“ v češtině znamená „*kolo, kolečko*“ a vzniklou odvozením od slova „*roulle*“ pomocí přípony *-ette*. Jedná se tedy o deminutivum. Slovo „*rond*“ v češtině znamená „*kruh, kruhový*“, význam má tedy stejný, ale nejde o deminutivum. Slovo „*cercle*“ je ekvivalentem českého slova „*kruh*“. Také se nejedná o deminutivum.

Deminutivum „*kolečko*“ má tedy francouzské ekvivalenty deminutivní i nedeminutivní a v některých kontextech se dá vyjádřit i víceslovným spojením.

4.4.16. Sufix *-éčko*

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*srdéčko*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*srdéčko*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo celkem 8. Jediným francouzským ekvivalentem bylo slovo „*cœur*“, které bylo ve dvou případech spojené s adjektivem „*petit*“.

Deminutivum „*srdéčko*“ má tedy francouzské ekvivalenty čistě nedeminutivní nebo ekvivalenty vytvořené pomocí adjektiva „*petit*“.

4.4.17. Sufix *-énko*

Pro tento sufix jsem zvolila slovo „*srdénko*“ a pro jeho vyhledávání jsem použila jednoduchý dotaz „*srdénko*“. V seznamu slovních tvarů se toto slovo objevilo pouze jednou. Jeho francouzským ekvivalentem bylo slovo „*chou*“ spojené s adjektivem „*petit*“, což bývá častá francouzská přezdívka pro dítě nebo milovanou osobu. Nejedná se ale o deminutivum.

Deminutivum „*srdénko*“ má tedy francouzský ekvivalent vyjádřený pomocí adjektiva „*petit*“, který není deminutivním tvarem.

4.4.18. Závěr této korpusové analýzy

Po prozkoumání 17 různých deminutiv zakončených na odlišné sufíxy jsem zjistila, že pouze u čtyř ze zkoumaných slov je možné najít francouzský ekvivalent vytvořený také deminutivně. Dále pouze 3 z těchto deminutiv bylo možné vytvořit pomocí slova „*malý*“, což vyjadřuje určitou drobnost, přestože se nejedná přímo o deminutivum. Ve většině případů ale ekvivalenty odpovídaly nedeminutivním výrazům. Můj předpoklad

byl tedy chybný, neboť jsem si myslela, že budou převládat ekvivalenty deminutivní povahy.

Závěr

V této bakalářské práci jsem se zaměřila na výskyt a tvorbu deminutiv v moderní francouzštině a porovnála je s češtinou. Provedla jsem analýzu korpusů InterCorp v15 – Czech a InterCorp v15 – French a srovnala výskyt deminutiv v obou jazycích. Dále jsem identifikovala nejčastější deminutiva v každém jazyce.

V teoretické části práce jsem představila pojmy slovo a slovotvorba, a podrobněji se zaměřila na derivaci jako nejdůležitější slovotvorný proces pro tvorbu deminutiv. Vysvětlila jsem specifika a rozdíly mezi různými druhy derivace, jako je prefixace, sufixace, parasyntetická, nepravá a regresivní derivace. Dále jsem popsala pojem deminutivum a jeho funkce, pragmatické charakteristiky a významové stupně, a také jsem představila české a francouzské deminutivní sufixy.

V praktické části práce jsem nejprve formulovala cíle svého výzkumu a popsala korpus InterCorp, který jsem použila pro analýzu dat. Poté jsem porovnála výskyt deminutiv v obou jazycích a identifikovala nejčastější deminutiva v každém jazyce. Nakonec jsem zkoumala, jaké jsou francouzské ekvivalenty českých deminutiv druhého stupně.

Výsledky mého výzkumu ukázaly, že čeština používá deminutiva mnohem častěji než francouzština. Nejčastěji používaná deminutiva v češtině jsou vytvářena pomocí sufixů *-ek* a *-ička*, zatímco ve francouzštině jsou nejčastější deminutiva se sufixy *-ette* a *-ille*. Frekventovanější používání deminutiv ukazuje i poslední část mého výzkumu, ve kterém se ukázalo, že ekvivalenty českých sekundárních deminutiv jsou nejčastěji nedeminutivní výrazy nebo slovní spojení s adjektivem „*petit*“.

Tato bakalářská práce ukázala, že i když jsou oba jazyky indoevropského původu a mají mnoho společných rysů, existují mezi nimi významné rozdíly v četnosti a používání deminutiv.

Resumé

Dans ce mémoire, j'ai étudié l'occurrence et la formation de diminutifs en français moderne et je les ai comparés avec le tchèque. J'ai effectué une analyse des corpus InterCorp v15 - Czech et InterCorp v15 - French et j'ai comparé l'occurrence de diminutifs dans les deux langues. J'ai également identifié les diminutifs les plus fréquents dans chaque langue.

Dans la partie théorique du mémoire, j'ai présenté les concepts de mot et de formation des mots, en mettant particulièrement l'accent sur la dérivation en tant que processus de formation de mots le plus important pour la création de diminutifs. J'ai expliqué les spécificités et les différences entre les différents types de dérivation, tels que la préfixation, la suffixation, la dérivation parasynthétique, impropre et régressive. J'ai ensuite décrit le concept de diminutif et ses fonctions, caractéristiques pragmatiques et degrés de signification, ainsi que j'ai présenté les suffixes diminutifs tchèques et français.

Dans la partie pratique du mémoire, j'ai d'abord formulé les objectifs de ma recherche et j'ai décrit le corpus InterCorp que j'ai utilisé pour l'analyse des données. J'ai ensuite comparé l'occurrence de diminutifs dans les deux langues et identifié les diminutifs les plus fréquents dans chaque langue. Enfin, j'ai étudié les équivalents français des diminutifs tchèques de deuxième degré.

Les résultats de ma recherche ont montré que le tchèque utilise des diminutifs beaucoup plus souvent que le français. Les diminutifs les plus couramment utilisés en tchèque sont formés à l'aide des suffixes *-ek* et *-ička*, tandis qu'en français, les diminutifs les plus fréquents sont formés avec les suffixes *-ette* et *-ille*. L'utilisation plus fréquente de diminutifs est également démontrée dans la dernière partie de ma recherche, qui a révélé que les équivalents français des diminutifs secondaires tchèques sont le plus souvent des expressions non-diminutives ou des groupes de mots avec l'adjectif "petit".

Ce mémoire a montré que bien que les deux langues aient des racines indo-européennes et partagent de nombreuses caractéristiques communes, il existe des différences significatives entre elles en termes de fréquence et d'utilisation des diminutifs.

Použitá literatura

Knižní zdroje

DOKULIL, Miloš, Karel HORÁLEK, Jiřina HŮRKOVÁ, Miloslava KNAPPOVÁ a Jan PETR. Mluvnice češtiny (1). Praha: Academia, 1986. ISBN neexistuje.

FILIPEC, Josef a František ČERMÁK. Česká lexikologie. Praha: Academia, 1985. ISBN neexistuje.

LEHMANN, Alise a Françoise MARTIN-BERTHET. Introduction à la lexicologie: Sémantique et morphologie. Paris: Fernand Nathan, 2000. ISBN 2-09-191098-8.

MORTUREUX, Marie-Françoise. La lexicologie entre langue et discours. 2e éd. revue et actualisée. Paris: Armand Colin, 2008. ISBN 978-2-200-35139-7.

NIKLAS-SALMINEN, Aino. La lexicologie. Paris: Armand Colin, 2005. ISBN 2-200-26936-6.

POLGUÈRE, Alain. Lexicologie et sémantique lexicale. Canada: Les presses de l'Université de Montréal, 2003. ISBN 2-7606-1860-9.

RUSÍNOVÁ, Zdenka. Pokušení struktury. Brno: Host, 2011. Studie osobností brněnské lingvistiky. ISBN 978-80-7294-434-7.

ŠABRŠULA, Jan. Základy francouzské lexikologie. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983. ISBN neexistuje.

ŠMILAUER, Vladimír. Nauka o českém jazyku. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1972. ISBN neexistuje.

ŠMILAUER, Vladimír. Novočeské tvoření slov. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971. ISBN neexistuje.

ŠTÍCHA, František a kol. Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I., Morfologie. Druhy slov, tvoření slov. Část I. Praha: Academia, 2018. ISBN 978-80-200-2719-1.

Elektronické zdroje

2. lekce: Položili jsme dotaz. Co vše můžeme zobrazit?, 2022. In: WIKI Český národní korpus [online]. Praha: Příručka ČNK [cit. 2023-04-15]. Dostupné z:

https://wiki.korpus.cz/doku.php/kurz:zobrazeni_dotazu

DEBOWIAK, Przemysław. La formation diminutive dans les langues romanes [online]. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014 [cit. 2023-03-15]. ISBN 978-3-653-04176-7.

Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. InterCorp v15 - Czech [online]. Verze 15.0. Praha: Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. Dostupné z:

https://www.korpus.cz/kontext/freqs?viewmode=kwic&pagesize=40&attrs=word&attr_vmode=visible-kwic&base_viewattr=word&refs=%3Ddoc.id&q=~hGmO6iG8Y0Wy&cutoff=0&fcrit=word%2Fie%200~0%3E0&flimit=1&freq_sort=freq&freq_type=tokens&fpage=1&freq_level=1&fdefault_view=tables [Přístup k 17. dubnu 2023]

Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. InterCorp v15 - French [online]. Verze 15.0. Praha: Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. Dostupné z:

https://www.korpus.cz/kontext/freqs?viewmode=kwic&pagesize=40&attrs=word&attr_vmode=visible-kwic&base_viewattr=word&refs=%3Ddoc.id&q=~n0aiSIcEeGc6&cutoff=0&fcrit=word%2Fie%200~0%3E0&flimit=1&freq_sort=freq&freq_type=tokens&fpage=1&freq_level=1&fdefault_view=tables [Přístup k 17. dubnu 2023]

Korpus InterCorp, 2022. In: WIKI Český národní korpus [online]. Příručka ČNK [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://wiki.korpus.cz/doku.php:cnk:intercorp>

Korpus InterCorp. In: InterCorp: Projekt paralelních korpusů Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze [online]. Praha [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://intercorp.korpus.cz/?req=page:info>

Romanica Olomucensia. 23. 2011. ISSN 1803-4136.

Seznam příloh

Příloha 1	60
Příloha 2	62

Přílohy

Příloha 1: nejčastější francouzská substantiva zakončená na deminutivní sufixy

vyhledané pomocí dotazu

*[word=".+ek|.+ik|.+eček|.+iček|.+áček|.+ánek|.+ínek|.+ének|.+oušek|.+ečiček|.+ičiče
k|.+íneček|.+ínínek|.+ilínek|.+čineček|.+ka|.+ička|.+ečka|.+enka|.+ěnka|.+inka|.+ynk
a|.+unka|.+čička|.+tička|.+činka|.+inečka|.+ulenka|.+ulinka|.+ko|.+átko|.+ičko|.+ičk
o|.+ečko|.+éčko|.+átečko|.+enko|.+énko|.+ínko|.+inko"&tag="N.+“]*⁷⁵

	Filtr	word	Freq	i.p.m.
1	p / n	matka	34 933	131,53
2	p / n	člověka	29 244	110,11
3	p / n	kousek	14 566	54,85
4	p / n	dívka	13 849	52,15
5	p / n	maminka	11 794	44,41
6	p / n	láska	11 096	41,78
7	p / n	otázka	10 230	38,52
8	p / n	ruka	10 082	37,96
9	p / n	babička	9 035	34,02
10	p / n	zbytek	9 031	34
11	p / n	válka	8 802	33,14
12	p / n	tatínek	8 203	30,89
13	p / n	myšlenka	7 606	28,64
14	p / n	mladík	6 869	25,86
15	p / n	oko	6 761	25,46
16	p / n	holka	6 253	23,54
17	p / n	plukovník	5 476	20,62
18	p / n	dědeček	5 001	18,83
19	p / n	jazyka	4 857	18,29
20	p / n	důstojník	4 831	18,19

⁷⁵ Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. InterCorp v15 - Czech [online]. Verze 15.0. Praha: Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. Dostupné z: [https://www.korpus.cz/kontext/freqs?viewmode=kwic&pagesize=40&attrs=word&attr_vmode=visible-
kwic&base_viewattr=word&refs=%3Ddoc.id&q=~hGmO6iG8Y0Wy&cutoff=0&fcrit=word%
2Fie%200~0%3E0&flimit=1&freq_sort=freq&freq_type=tokens&fpage=1&freqlevel=1&fdefa
ult_view=tables](https://www.korpus.cz/kontext/freqs?viewmode=kwic&pagesize=40&attrs=word&attr_vmode=visible-
kwic&base_viewattr=word&refs=%3Ddoc.id&q=~hGmO6iG8Y0Wy&cutoff=0&fcrit=word%
2Fie%200~0%3E0&flimit=1&freq_sort=freq&freq_type=tokens&fpage=1&freqlevel=1&fdefa
ult_view=tables) [Přístup k 17. dubnu 2023]

21	p / n	mozek	4 796	18,06
22	p / n	smutek	4 773	17,97
23	p / n	hlediska	4 651	17,51
24	p / n	vztek	4 515	17
25	p / n	manželka	4 484	16,88
26	p / n	oka	4 401	16,57
27	p / n	myšlenek	4 288	16,15
28	p / n	majetek	4 132	15,56
29	p / n	lístek	3 992	15,03
30	p / n	začátek	3 940	14,84
31	p / n	výsledek	3 939	14,83
32	p / n	kočka	3 879	14,61
33	p / n	obrázek	3 810	14,35
34	p / n	básník	3 783	14,24
35	p / n	poručík	3 774	14,21
36	p / n	řeka	3 691	13,9
37	p / n	článek	3 656	13,77
38	p / n	žaludek	3 644	13,72
39	p / n	erika	3 590	13,52
40	p / n	vzpomínka	3 541	13,33
41	p / n	sluchátko	3 526	13,28
42	p / n	zámek	3 525	13,27
43	p / n	pátek	3 477	13,09
44	p / n	marek	3 341	12,58
45	p / n	otázek	3 296	12,41
46	p / n	spánek	3 268	12,31
47	p / n	mléko	3 179	11,97
48	p / n	nedostatek	3 099	11,67
49	p / n	holčička	3 092	11,64
50	p / n	pořádek	3 087	11,62
51	p / n	chlupík	3 087	11,62

Příloha 2: nejčastější francouzská substantiva zakončená na deminutivní sufixy

vyhledané pomocí dotazu

[word=".+et/.+ette/.+ule/.+éole/.+iole/.+ille/.+ouille/.+cule/.+in/.+on/.+iche/.+oche/.+uche/.+at/.+ot"&tag="N.+"]⁷⁶

	Filtr	word	Freq	i.p.m.
1	p / n	main	15 323	127,94
2	p / n	maison	10 709	89,42
3	p / n	fille	8 501	70,98
4	p / n	fin	7 547	63,02
5	p / n	ville	7 281	60,8
6	p / n	façon	7 268	60,69
7	p / n	raison	7 042	58,8
8	p / n	question	6 672	55,71
9	p / n	matin	6 661	55,62
10	p / n	train	6 543	54,63
11	p / n	mot	6 360	53,11
12	p / n	besoin	6 015	50,22
13	p / n	effet	5 797	48,4
14	p / n	état	4 967	41,47
15	p / n	famille	4 887	40,81
16	p / n	chemin	4 755	39,7
17	p / n	bouche	4 706	39,29
18	p / n	non	4 184	34,94
19	p / n	garçon	3 895	32,52
20	p / n	attention	3 825	31,94
21	p / n	mille	3 779	31,55
22	p / n	impression	3 538	29,54

⁷⁶ Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. InterCorp v15 - French [online]. Verze 15.0. Praha: Jazykový ústav AV ČR, v.v.i. Dostupné z: https://www.korpus.cz/kontext/freqs?viewmode=kwic&pagesize=40&attrs=word&attr_vmode=visible-kwic&base_viewattr=word&refs=%3Ddoc.id&q=~n0aiSIcEeGc6&cutoff=0&fcrit=word%2Fie%200~0%3E0&flimit=1&freq_sort=freq&freq_type=tokens&fpage=1&freqlevel=1&fdefault_vie=tables [Přístup k 17. dubnu 2023]

23	p / n	ton	3 342	27,91
24	p / n	situation	3 216	26,85
25	p / n	objet	3 095	25,84
26	p / n	direction	3 091	25,81
27	p / n	coin	3 076	25,68
28	p / n	sujet	3 057	25,53
29	p / n	lendemain	2 860	23,88
30	p / n	jardin	2 806	23,43
31	p / n	occasion	2 354	19,66
32	p / n	oreille	2 316	19,34
33	p / n	ron	2 289	19,11
34	p / n	foule	2 143	17,89
35	p / n	poche	2 132	17,8
36	p / n	expression	2 039	17,03
37	p / n	médecin	2 031	16,96
38	p / n	conversation	2 030	16,95
39	p / n	épaule	1 888	15,76
40	p / n	pain	1 887	15,76
41	p / n	vin	1 853	15,47
42	p / n	taille	1 759	14,69
43	p / n	chat	1 691	14,12
44	p / n	son	1 683	14,05
45	p / n	position	1 666	13,91
46	p / n	action	1 649	13,77
47	p / n	salon	1 620	13,53
48	p / n	intention	1 605	13,4
49	p / n	perception	1 552	12,96
50	p / n	secret	1 505	12,57
51	p / n	fonction	1 482	12,37
52	p / n	veille	1 481	12,37
53	p / n	bouteille	1 473	12,3
54	p / n	prison	1 432	11,96
55	p / n	don	1 406	11,74

56	p / n	patron	1 405	11,73
57	p / n	terrain	1 363	11,38
58	p / n	bon	1 310	10,94
59	p / n	résultat	1 305	10,9
60	p / n	ruche	1 289	10,76
61	p / n	condition	1 288	10,76
62	p / n	décision	1 286	10,74
63	p / n	vision	1 278	10,67
64	p / n	mon	1 274	10,64
65	p / n	colin	1 270	10,6
66	p / n	horizon	1 269	10,6
67	p / n	soldat	1 265	10,56
68	p / n	passion	1 216	10,15
69	p / n	sein	1 211	10,11
70	p / n	évolution	1 208	10,09
71	p / n	révolution	1 199	10,01
72	p / n	population	1 192	9,95
73	p / n	pantalon	1 183	9,88
74	p / n	destin	1 165	9,73
75	p / n	sommet	1 159	9,68
76	p / n	région	1 144	9,55
77	p / n	représentation	1 128	9,42
78	p / n	signification	1 127	9,41
79	p / n	maigret	1 126	9,4
80	p / n	cigarette	1 124	9,39
81	p / n	projet	1 121	9,36
82	p / n	gueule	1 115	9,31
83	p / n	réflexion	1 115	9,31
84	p / n	frodon	1 093	9,13
85	p / n	combat	1 091	9,11
86	p / n	sensation	1 077	8,99
87	p / n	solution	1 067	8,91
88	p / n	langdon	1 067	8,91

89	p / n	soin	1 020	8,52
90	p / n	feuille	1 011	8,44
91	p / n	cellule	1 002	8,37
92	p / n	magasin	995	8,31
93	p / n	religion	989	8,26
94	p / n	relation	985	8,23
95	p / n	imagination	984	8,22
96	p / n	explication	968	8,08
97	p / n	bataille	968	8,08
98	p / n	construction	959	8,01
99	p / n	émotion	958	8
100	p / n	mission	947	7,91
101	p / n	poisson	942	7,87
102	p / n	paquet	927	7,74
103	p / n	opération	926	7,73
104	p / n	bain	917	7,66
105	p / n	éclat	911	7,61
106	p / n	menton	903	7,54
107	p / n	illusion	881	7,36
108	p / n	opinion	871	7,27
109	p / n	communication	870	7,26
110	p / n	production	870	7,26
111	p / n	écrivain	867	7,24
112	p / n	martin	865	7,22
113	p / n	civilisation	856	7,15
114	p / n	cette	844	7,05
115	p / n	apparition	837	6,99
116	p / n	création	827	6,91
117	p / n	cabinet	820	6,85
118	p / n	pardon	818	6,83
119	p / n	avion	815	6,81
120	p / n	von	804	6,71
121	p / n	baguette	790	6,6

122	p / n	télévision	789	6,59
123	p / n	silhouette	787	6,57
124	p / n	chanson	785	6,56
125	p / n	organisation	769	6,42
126	p / n	gauche	768	6,41
127	p / n	satisfaction	753	6,29
128	p / n	tradition	747	6,24
129	p / n	exception	742	6,2
130	p / n	éducation	732	6,11
131	p / n	réaction	717	5,99
132	p / n	cochon	716	5,98
133	p / n	information	707	5,9
134	p / n	notion	704	5,88
135	p / n	disposition	699	5,84
136	p / n	génération	698	5,83
137	p / n	berlin	690	5,76
138	p / n	camille	687	5,74
139	p / n	winston	686	5,73
140	p / n	description	672	5,61
141	p / n	assiette	661	5,52
142	p / n	avocat	650	5,43
143	p / n	serviette	649	5,42
144	p / n	paille	643	5,37
145	p / n	plat	640	5,34
146	p / n	formation	634	5,29
147	p / n	dessin	633	5,29
148	p / n	pot	629	5,25
149	p / n	juin	625	5,22
150	p / n	exécution	619	5,17
151	p / n	témoin	617	5,15
152	p / n	tension	617	5,15
153	p / n	couche	615	5,14
154	p / n	juillet	615	5,14

155	p / n	discussion	613	5,12
156	p / n	conviction	611	5,1
157	p / n	formule	608	5,08
158	p / n	boule	606	5,06
159	p / n	conception	603	5,04
160	p / n	respiration	600	5,01
161	p / n	proposition	599	5
162	p / n	section	592	4,94
163	p / n	conclusion	591	4,94
164	p / n	vieille	587	4,9
165	p / n	compagnon	583	4,87
166	p / n	pression	580	4,84
167	p / n	union	580	4,84
168	p / n	concentration	578	4,83
169	p / n	admiration	578	4,83
170	p / n	confusion	577	4,82
171	p / n	canon	576	4,81
172	p / n	réunion	573	4,78
173	p / n	précision	566	4,73
174	p / n	simon	562	4,69
175	p / n	comparaison	562	4,69
176	p / n	affection	560	4,68
177	p / n	grille	558	4,66
178	p / n	camion	552	4,61
179	p / n	billet	550	4,59
180	p / n	disparition	548	4,58
181	p / n	voisin	543	4,53
182	p / n	approche	539	4,5
183	p / n	poule	532	4,44
184	p / n	distinction	532	4,44
185	p / n	crépuscule	532	4,44
186	p / n	protection	522	4,36
187	p / n	intuition	521	4,35

188	p / n	interprétation	519	4,33
189	p / n	définition	515	4,3
190	p / n	administration	515	4,3
191	p / n	compréhension	514	4,29
192	p / n	filet	513	4,28
193	p / n	chagrin	512	4,28
194	p / n	leçon	510	4,26
195	p / n	reflet	505	4,22
196	p / n	opposition	503	4,2
197	p / n	inscription	502	4,19
198	p / n	robinson	499	4,17
199	p / n	chocolat	497	4,15
200	p / n	rayon	496	4,14
201	p / n	enfin	496	4,14
202	p / n	balcon	493	4,12
203	p / n	saison	492	4,11
204	p / n	bouton	492	4,11
205	p / n	pistolet	491	4,1
206	p / n	pierrot	487	4,07
207	p / n	bâton	487	4,07
208	p / n	sélection	484	4,04
209	p / n	latin	482	4,03
210	p / n	casquette	480	4,01
211	p / n	carton	479	4
212	p / n	version	478	3,99
213	p / n	toilette	477	3,98
214	p / n	wagon	475	3,97
215	p / n	charbon	472	3,94
216	p / n	odette	472	3,94
217	p / n	dimension	471	3,93
218	p / n	excitation	469	3,92
219	p / n	regret	468	3,91
220	p / n	réputation	468	3,91

221	p / n	véhicule	468	3,91
222	p / n	possession	468	3,91
223	p / n	etat	467	3,9
224	p / n	nation	466	3,89
225	p / n	permission	464	3,87
226	p / n	division	462	3,86
227	p / n	invention	457	3,82
228	p / n	dragon	456	3,81
229	p / n	trajet	453	3,78
230	p / n	flot	450	3,76
231	p / n	allusion	448	3,74
232	p / n	carnet	447	3,73
233	p / n	station	447	3,73
234	p / n	bonnet	446	3,72
235	p / n	explosion	443	3,7
236	p / n	circulation	440	3,67
237	p / n	observation	437	3,65
238	p / n	précaution	429	3,58
239	p / n	béton	427	3,57
240	p / n	commission	424	3,54
241	p / n	collection	423	3,53
242	p / n	boulot	422	3,52
243	p / n	gamin	418	3,49
244	p / n	destruction	418	3,49
245	p / n	marinette	415	3,47
246	p / n	agitation	415	3,47
247	p / n	déclaration	413	3,45
248	p / n	réception	413	3,45
249	p / n	intervention	411	3,43
250	p / n	cache	409	3,42